

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev
List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredo in soboto

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Burna razprava pred sprejetjem sklepov

Na sobotni skupščini komunalne skupnosti socialnega zavarovanja v Kranju so odborniki po precej burni razpravi sprejeli predlagane sklepe o prispevku zavarovanih oseb pri nekaterih zdravstvenih storitvah ter o dodatnem prispevku delovnih organizacij, pri katerih so v razdobju od 1. 1. 1967 do 30. 9. 1967 poprečni izdatki za zdravljenje delavcev v bolnišnicah in pa nadomestila osebnih dohodkov za preko 30 dni bolezni znašali v povprečju več kot 7000 S din na zaposlenega.

Izglasovani sklepi zavezujejo zavarovance, da bodo letos plačevali del stroškov za zdravstvene storitve. Za vsak prvi obisk zdravnika na domu ter za prvi obisk pri specialistu bo treba odšteti 5 N dinarjev. Izglasovali so sklep o prispevku 80 N din za medicinsko intervencijo pri prekinitvi nosečnosti, sklep o plačilu polovice stroškov zdravljenja zaradi zastrupitve z alkoholom ter sklep o plačilu po 1000 starih dinarjev za vsak prevoz z rešilnim avtomobilom.

Letos bodo zavarovanci prispevali iz lastnega žepa tudi četrtino stroškov za zobozdravstvene storitve. Pri tem je izvelo slikanje ter pregled in tvanje zob.

Za leto 1968 se je zvišal tudi prispevek za zdravila na recept od lanskih dveh na tri nove dinarje.

Med odborniki je bilo precej hude krvi zaradi tega, ker ustrezna služba ni pripravila lestvice, iz katere bi bila razvidna stopnja dodatnega prispevka za že prej omenjene izdatke nad 7000 S din na zaposlenega. V osnutku sklepa je namreč določena samo spodnja meja, to je 7000 S din v poprečju na zaposlenega in pa to, da prispevek ne sme znašati več kot 2,5 odstotka od kosmatega osebnega dohodka. Odborniki so sicer sprejeli sklep o dodatnem prispevku, vendar z zahtevo, da se do prihodnjega zasedanja skupščine izdela lestvica stopenj prispevka za poprečne prej omenjene izdatke za socialno zavarovanje. Pri tem naj navedemo podatek, da je sedemdeset odstotkov podjetij lani presleglo najnižje določene poprečne izdatke na zaposlenega.

Na skupščini so odborniki tudi zahtevali, da se ugotovijo stroški poslovanja lekarn. Zahtevo so postavili na osnovi informacije, da bi lekarne lahko sedajno maržo, ki znaša 31 odstotkov vrednosti zdravila, zmanjšali na 25 odstotkov.

L. M.

Z otvoritve razstave o avstrijskem odporniškem gibanju, ki so jo v soboto odprli v galerijskih prostorih Mestne hiše v Kranju. Skrajni desni je generalni konzul republike Avstrije dr. Heinrich Riesenfeld — Foto F. Perdan

Radovljiški zgled

»Glas, glasilo Socialistične zveze delovnih ljudi Gorenjske je NASE informativno sredstvo. Pa ne le zato, ker smo soustanovitelji. Vemo, nekajkrat smo že ugotovili, da je to informativno sredstvo za naše razmere najuspešnejše in tudi najcenejše. Zato se bomo Glasa v prihodnje posluževali še bolj kot doslej, če bomo hoteli v čemerkoli informirati čim širši krog naših občanov.«

Tako približno je povedal zadnjič sekretar občinske konference SZDL Radovljica Janez Varl. Sedeli smo in se pogovarjali o tem in onem, pa je beseda dala besedo in govorili smo tudi o informiranju občanov, o najrazličnejših oblikah obveščanja, o možnostih in uspehih takega informiranja, o dobro znani usodi ciklostiranih (in navadno zelo dolgočasnih) informacij ali kakorkoli se že imenujejo, s katerimi različne družbenopolitične organizacije (navadno občinske) skušajo obveščati svoje člane, vendar take informacije navadno obležijo v kakšnem zaprašenem kotu, ne da bi jih kdo prebral ali vsaj prelistal.

»Ljudje Glas berejo,« pravijo v Radovljici, »zato smo vse bolj prepričani, da je to resnično naše informacijsko sredstvo.« Pa ne le, da bi tako samo govorili. Tako tudi delajo. Na ponedeljkovi seji radovljiške občinske skupščine je predsednik Stanko Kajdič poudaril, da ima tudi časopisje precej zaslug, da so bili občani seznanjeni s tem, kako zelo so nove šole potrebne in kako zelo je važna odločitev, da se izrečejo za sa-

moprispevek. To pa ni edini primer, pri katerem bi Glas po svojih močeh sodeloval in podprl prizadevanje občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij ali koga drugega. »To in to je trenutno pri nas aktualno. Zeleli bi, da pride in napišete, da bodo ljudje seznanjeni.« Tako kontaktiranje najodgovornejših forumov v radovljiški občini z Glasom je nekaj povsem normalnega, postalo je že vsakdanja praksa.

Takšno sodelovanje je nujno, če hočemo biti z Glasom vsi vsaj kolikor toliko zadovoljni. In če hočemo, da bo Glas ne le na papirju, ampak v resnici glasilo Socialistične zveze delovnih ljudi. V redakciji nas je premalo, da bi lahko za vse vedeli, bili povsod zraven, da bi bili o vsem dobro in takoj informirani brez aktivnega sodelovanja najvišjih občinskih predstavnikov.

Ce v Glasovi glavi piše, da je glasilo Socialistične zveze delovnih ljudi, potem si moramo vsi prizadevati, da to res bo. Vsi: kolektiv našega lista, družbenopolitične organizacije, občine... Vendar vemo, kako je s tem »moral« ali »naj bi se« itd. Dokler ne bodo po občinah prepričani, da imajo korist od Glasa kot najbolj razširjenega informativnega sredstva na Gorenjskem in za Gorenjsko, dokler ne bodo res vedeli, da ga potrebujejo, toliko časa bodo le eventualno kritizirali, ne pa aktivno sodelovali. Prav radovljiški zgled pa kaže, da je lahko drugače. In da je tako mnogo bolje — za oba partnerja.

Seveda pa nam je jasno, da takšno pisanje — informiranje občanov ne izključuje kritičnih zapisov o čemerkoli, če se nam to zdi prav, potrebno in umestno, tudi ne kritičnih zapisov npr. o delu občinske skupščine. Drugačno pojmovanje bi bilo ozko in nezrelo, nezaupnica Glasu in slaba izkaznica za tistega, ki ne prenese javne in poštene ocene svojega dela.

Uredništvo

V današnji številki

2. stran

O delu krajevnih organizacij SZDL

4. stran

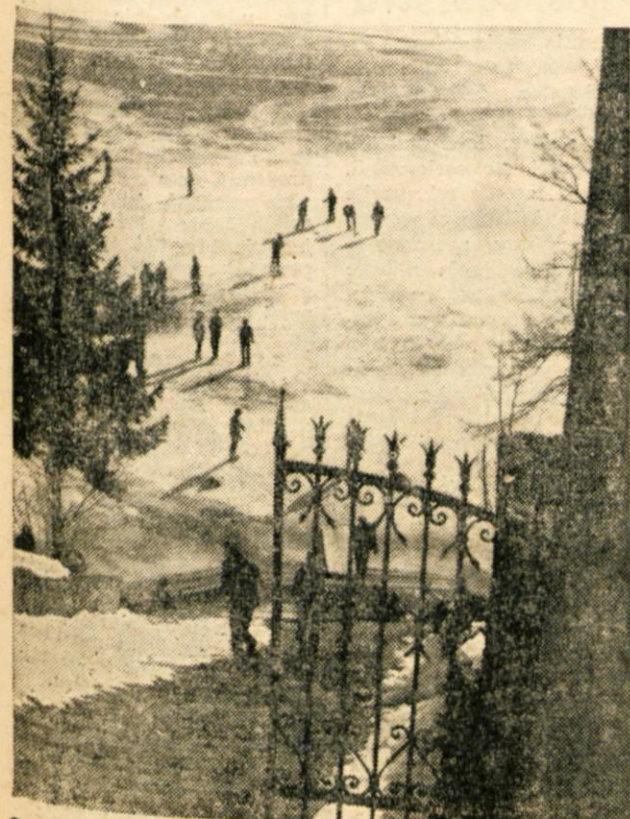
Skoraj 57 % volivcev glasovalo »za«

12. stran

Mravljišče na Blejskem jezeru

13. stran

»Beli dan« na Veliki planini

Stopnice blejskega otoka in zamrznjeno jezero, polno drsalcev — Foto A. Triler

Pred drugo sejo občinske konference socialistične zveze v Kranju

O delu krajevnih organizacij SZDL

Pogovor s članom IO občinske konference SZDL Kranj
Antejem Marjančičem

Jutri (v četrtek) bo v Kranju druga seja občinske konference SZDL. Izvršni odbor občinske konference je za dnevni red seje predlagal med drugim tudi razpravo o nekaterih vprašanih delovnih krajevnih organizacij socialistične zveze v občini. Povod za to razpravo so bili obiski članov izvršnega odbora v krajevnih organizacijah. Da bi še pred konferenco osvetlili nekatera vprašanja in tako prispevali k jutrišnji razpravi, smo zaprosili člana izvršnega odbora Antėja Marjančiča, ki je prav tako obiskal več krajevnih organizacij, da nam odgovori na nekaj vprašanj.

Obiski članov IO v krajevnih organizacijah SZDL do sedaj niso bili ena izmed stalnih oblik sodelovanja občinske s krajevnimi organizacijami. Zakaj se je izvršni odbor lani odločil zanje?

»Na prvi seji občinske konference SZDL maja lani smo med drugim sklenili, da bo treba v prihodnje posvetiti večjo skrb krajevnim organizacijam SZDL. Nov način dela socialistične zveze namreč terja doslednejše in temeljitejše delo na terenu. Hočem reči, da so danes na vseh drugačne prilike kot pred desetimi in nekaj leti. Ze sam način življenja in spreminjanja odnosov na vasi — posebno tistih, ki zadevajo delo in življenje v krajevni skupnosti — narekuje, da se moramo prilagoditi. Menim, da je bil to tudi eden izmed vzrokov, da smo se odločili za obiske na terenu.«

Na prvem zasedanju občinske konference je bilo med drugim tudi poudarjeno, naj bo SZDL z drugimi organizacijami in samoupravnimi organi nosilec dogajanj in reševanj problemov na terenu oziroma v krajevni skupnosti. Kaj ste glede tega opazili med vašimi obiski na terenu?

»Takoj naj povem, da je bila udeležba na teh pogovorih oktobra in novembra lani zelo dobra. Udeležili so se jih tudi predstavniki drugih organizacij na terenu. Pokazalo pa se je tudi, da smo prejšnja leta, ko je bilo tovrstno sodelovanje slabše, posvečali premalo pozornosti članstvu SZDL. Prav tako sem opazil, da so bile posamezne naloge, ki so si jih člani zadali na letnih konferencah, opravljene. Tu mislim predvsem reševanje raznih komunalnih vprašanj. Ne bi pa tega mogel reči za tiste naloge, ki zahtevajo širšo politično akcijo in daljše priprave. Ravno tu pa bi morala biti socialistična zveza glavni usklajevalac različnih želja članov oziroma občanov.«

Dosedanji podatki kažejo, da so krajevni samoupravni organi in organizacije (tudi SZDL) posvečali največ pozornosti reševanju komunalnih problemov. Velikokrat tudi na račun reševanja družbenih vprašanj (izobraževanje, kultura, varstvo itd.). Kaj menite, da je vzrok tega, oziroma kaj bi morala na tem področju v prihodnje storiti SZDL?

»Menim, da so bile dosedanje želje občanov na terenu upravičene. Vsakdo si pač želi, da čimprej uredi tisto, kar vsak dan najbolj potrebuje in mu to najbolj koristi. To pa so bile najbrž do sedaj ceste, javna razsvetljava itd. Nedvomno pa bo v prihodnje treba večjo skrb posvetiti ravno varstvu, izobraževanju, kulturnemu življenju, rekreaciji in športu itd. Seveda pa vseh želja ne bo moč uresničiti naenkrat. Zato menim, da se bo ravno tu morala socialistična zveza zavzemati za konkretne odločitve in se z drugimi organizacijami, samoupravnimi organi oziroma prebivalci dogovoriti za vrstni red reševanja teh potreb. To pa bo terjalo veliko skupnih prizadevanj.«

Ali se morda takšne naloge za prihodnje kažejo tudi v programih dela krajevnih organizacij SZDL?

»Kasnejši podatki so pokazali, da je med obiski le nekaj več kot polovica krajevnih organizacij imelo programe dela. V teh se vidijo tudi uspehi pri reševanju posameznih tako komunalnih kot drugih družbenih potreb oziroma problemov v krajevni skupnosti. Druge krajevne organizacije pa so delo prilagajale trenutno aktualnim problemom. Iz tega lahko ugotovimo, da so v slednjih delali le takrat, ko so bili k temu tako rekoč prisiljeni. Kaže torej, da nekatera vodstva krajevnih organizacij SZDL ne vedo, kaj je njihova naloga na terenu.«

Največkrat se ta vodstva za nedelavnost, neelastičnost ali kakorkoli bi že to imenoval, izgovarjajo na krajevno skupnost in druge organizacije. Najbrž pa je eden izmed glavnih vzrokov za to, da vodstva ne vedo in ne razumejo, kakšna je vloga socialistične zveze na terenu.«

Torej je tej neelastičnosti, kot jo imenujete, pri reševanju nekaterih aktualnih vprašanj krivo tudi slabo sodelovanje z drugimi organizacijami?

»Mislim, da je to eden izmed osnovnih problemov, čeprav moram priznati, da je

sodelovanje ponekod dobro razvito. Vendar pa se na terenu še vedno pogosto postavlja vprašanje, kdo naj usklajuje delo. Ali naj bo to SZDL, ZK, mladina, kulturna ali športna organizacija ali katera druga. Najbrž bi morali biti za delo na terenu zavzeti vsi. Glavni usklajevalac pa naj bi bila socialistična zveza. Prav gotovo pa bi za uresničitev ciljev oziroma nalog morali biti odgovorni predvsem komunisti — člani SZDL.«

Sicer pa, ko že govoriva o tem, bi za konec povedal še, da velikokrat valimo krivdo za slabo delo na vodstva. Čeprav je pri nekaterih neuspehih dosti objektivnih težav, se strinjam, da smo morda v zadnjih letih storili premalo na področju izobraževanja kadrov. Med obiski sem opazil (to pa kažejo tudi zbrani podatki), da bomo v prihodnje morali večjo skrb posvetiti pomlajevanju naših vodstev. Sicer pa bi nasploh vodstva SZDL morala več skrb posvečati mladini, jo seznanjati z delom in ji dati možnosti, da bi njeni problemi našli mesto v delu socialistične zveze.«

A. Zalar

Problemi mladih so problemi naše družbene skupnosti

Pretekli teden je občinska konferenca SZDL Jesenice na svoji četrti seji razpravljala o problemih mladih v sodobnem družbenem dogajanju, o delu in življenju mladine jeseniške občine. Seje so se udeležili tudi predstavniki vseh osnovnih in srednjih šol, občinske zveze za telesno kulturo, občinske skupščine ter drugi javni delavci.

Pričakovati je bilo, da se bodo seje glede na pomembnost dnevnega reda udeležili vsi člani občinskega komiteja zveze mladine. Toda prišla sta le dva, ki pa nista imela niti toliko časa ali potrpljenja, da bi ostala na seji do konca razprave; odšla sta sredi razprave o problemih mladih (?).

Gradivo za razpravo je pripravila komisija za družbene službe pri občinski konferenci socialistične zveze, ki je zbrala podatke o delu in udeleženosti mladine na področju športa, kulture in prosvete, na področju samouprave in drugih pomembnih področjih.

Ugotovljeno je, da jeseniška mladina ni izrazila toliko problemov in svojih težav, kolikor jih izražajo starejši o mladini. Mladi se sicer pogosto pritožujejo, da učitelji in profesorji ne ravnaajo vedno dovolj pošteno pri ocenje-

vanju. Tako mnjenja so naj-večkrat odsev osebne prizadetosti in premalo objektivnega vrednotenja svojega znanja. Če se je to res kdaj komu zgodilo, so to izjemni primeri, ki jih ne moremo posploševati. Za družbo je bolj vznemirljiv podatek, da le 62 odstotkov osnovnošolskih otrok v osmih letih dokonča osem razredov osnovne šole, drugi pa osemletko končujejo po devetih ali desetih letih, mnogi pa sedmega ali osmega razreda sploh ne vidijo.

Mladina se često pritožuje, da nima dosti zabave. Tej trditvi je vodstvo zveze mladine pripisalo takšen pomen, da se pretežno del njene aktivnosti giblje okrog organizacije mladinskih plesov.

Za skupnost je večji problem to, da imamo del mladine nezaposlene. Nad tem problemom več jeze izražajo starši kot neposredno prizadeti mladinci, čeprav so prizadeti tako eni kot drugi.

Na seji so posebno pozornost posvetili zgledu mladih na relaciji: družina-šola-družba. Mladi rod živi v razmerah, kakršne ustvarjajo starejši. Ne domišljajmo si idealne, poštene in vzorne mladine, če pa le-ta ne živi v idealnih razmerah. V predšolsko varstvo je zajetih le štiri odstotke otrok, pa tudi razmere v osnovnih šolah ne omogočajo polnega razmaha učno-vzgojnega procesa. Znanje so materialne težave srednjih in strokovnih šol.

Društvo, organizacij, klubov, domov in igrišč je v jeseniški občini dovolj, tako da je dana vsa možnost in osnovni pogoji za vsestransko udeleženost mladine. Problem pa je v tem, da primanjkuje sposobnih vodnikov za mladino.

V živahni razpravi, ki je trajala prek tri ure, je sodelovalo 16 govornikov, ki so predvsem poudarili, da mladina potrebuje na vseh področjih dobre zglede. Poudarjeno je bilo, da je družina prvi in osnovni činitelj, ki mlademu človeku največ pomeni in največ da. Za otroka in doraščajočega človeka je urejeno družinsko življenje tista zibelka, v kateri se oblikuje osebnost z vsemi dobrimi in slabimi lastnostmi. Šola in ulica k temu razvoju šele kasneje prispevata svoj del.

Za pridno mladino smo precej skopi s priznanji. Če neka mlada povka zapoje pesem, pa čeprav banalno, je drugi dan že slikana v časopisu; z njo so intervjuj ipd. Za marljivega mladince ali mladinko pa le težko najdemo prostor v časopisu.

Na seji so sklenili, da bodo nadaljevali z razpravo o problemih mladih po krajevnih odborih socialistične zveze.

J. Vidic

Aprila bo na Bledu simpozij o strokovnih in vodstvenih delavcih v gospodarstvu

Višja šola za organizacijo dela Kranj (ki je že lani pripravila na Bledu zanimiv simpozij o odgovornosti) bo od 18. do 20. aprila letos priredila v festivalni dvorani na Bledu simpozij o strokovnih in vodstvenih delavcih v gospodarstvu. Na njem bodo sodelovali še zvezna gospodarska zbornica in gospodarska zbornica SR Slovenije, jugoslovanska skupnost za produktivnost dela in izpopolnjevanje poslovanja, zavod za organizacijo in revizijo poslovanja Ljubljana, zavod za produktivnost — center za izobrazbo vodstvenih kadrov Zagreb, ekonomski institut Osijek in zavod za produktivnost dela Sarajevo.

Na simpoziju bodo obravnavali probleme višjih, srednjih in nižjih vodilnih delavcev ter tistih delavcev, za katere se na delovnih mestih zahteva srednja, višja oz. visoka izobrazba. Na dnevnem redu bodo predvsem vprašanja, kot npr. potrebe po tovrstnih kadrih, način ugotavljanja potreb, metode

planiranja, način šolanja, štipendiranje, stažiranje in funkcionalno izobraževanje, izobrazbene zahteve, zahteve glede prakse, intelektualnih sposobnosti ter osebnostnih lastnosti, metode rekrutacije in izbora, kriteriji za ugotavljanje njihove sposobnosti, metode spremljanja njihove uspešnosti, sistemi napredovanja, odgovornost za kadrovanje, delitev osebnih dohodkov, primerna višina in razpon v primerjavi z drugimi delavci, metode določanja osebnih dohodkov za te delavce zlasti v odvisnosti od njihovih rezultatov, moralni stimulanši za delo, stimulacija izumov in racionalizacija ter položaj, funkcija in odgovornost direktorjev in drugih vodstvenih delavcev.

Nedvomno bo simpozij, na katerem bodo sodelovali priznani jugoslovanski praktiki in teoretiki, dal prakti pa tudi naši zakonodajci koncept za reševanje ugotovljenih problemov. O simpoziju in pripravah nanj bomo še poročali.

-a

Novi predpisi Prispevek za uporabo mestnega zemljišča?

Pred kratkim so skoraj vse občinske skupščine sprejele odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča. Dokler so ta prispevek plačevali samo delovne organizacije, smo se manj zanimali za to dajatev. Zdaj smo na vrsti tudi občani in kaj kmalu se bomo popraskali za ušesom in vzkljknili: »Ja, od kod pa spet ta nov davek?«

Da ne bo preveč razburjanja takrat, ko bo potrebno odšteti nekaj denarja, je bolje, da se že zdaj seznanimo, zakaj in koliko bomo plačevali prispevka za uporabo mestnega zemljišča. Ker pa je višina prispevka v posameznih občinah različna — različna pa je tudi v sami občini, kar določa občinska skupščina — bom podal obrazložitev na konkretnem primeru jeseniške občine.

Prispevek za uporabo mestnega zemljišča so dolžne plačevati vse pravne in fizične osebe, ki so lastniki zemljišča, stavb ali dela stavb in tudi tisti, ki imajo pravico uporabe zemljišča ali stavbe. To pa velja le za tiste fizične in pravne osebe, ki prebivajo na območju nacionaliziranega ožjega gradbenega okoliša na Jesenicah in Hrušici ali pa v kraju, ki ga zajema urbanistični načrt Dovje-Mojstrana in urbanistični načrt Gozd Martuljek-Kranjska gora. Iz tega sledi, da v Ratečah, Planini pod Golico ali pa v Zirovnici ne bodo plačevali prispevka, kakor tudi ne vsi drugi občani, ki prebivajo zunaj navedenega območja, oziroma na navedenem območju nimajo v lastništvu ali uporabi zemljišča ali stavbe.

Odlok določa zemljišča, na katera se ne plačuje prispevek. Naj jih nekaj navedem: zemljišče za kmetijsko obdelavo; zemljišče, ki se uporablja za šolske, prosvetne, kulturne, socialno zdravstvene in prometne namene itn.

Prispevka ne plačujejo slepi in socialni podpiranci občine, medtem ko upokojenci in osebe z mesečnimi dohodki izpod 50.000 S din na družinskega člana plačujejo le polovico predpisane zneska.

Prispevek se plačuje od kvadratnega metra koristne površine; pri poslovnih prostorih se računa tista površina, ki se neposredno uporablja za poslovno dejavnost in zemljišče, ki se uporablja v poslovne namene. Pri industrijskih površinah pa tista površina, zazidalnega ali nezazidalnega zemljišča, ki ga delovne organizacije uporabljajo za proizvodnjo in vzdrževanje proizvodnih naprav. Pri stanovanjskih prostorih občanov vsa površina stanovanj ter površina zemljišča, ki spada k stanovanjskim stavbam.

Po odloku občinske skupščine se plača za kvadratni meter koristne stanovanjske površine 20 starih dinarjev mesečno. Za zemljišče pripadajoče stanovanjskim prostorom ali stavbam pa 10 starih dinarjev po kvadratnem metru mesečno. Izjema je le zemljišče, ki pripada zasebnim lastnikom na desnem bregu Save na Jesenicah (Podmežaklja) in na Fužinski cesti, kjer bodo zaradi senčne lege zemljišča plačevali le 5 starih dinarjev za kvadratni meter mesečno. Višji prispevek pa je predpisan za zemljišče, ki ga občani uporabljajo za vrtnarsko in cvetličarsko obrt; za takšno zemljišče je predpisan prispevek 20 oziroma 30 S din za kvadratni meter mesečno glede na kategorizacijo zemljišča.

Po teh podatkih lahko vsak sam izračuna, koliko bo letno plačeval prispevka. Navajam nekoliko primerov:

Stanovalec v stolpnici, ki ima 50 m² koristne površine stanovanja, bo plačeval 1200 S din prispevka letno. Če je to stanovalec, ki ima manj kot 50.000 S din dohodka mesečno na družinskega člana, bo plačal polovico navedenega zneska.

Drugi primer: stanovalec v bloku s 16 stanovanji, ki imajo po 70 m² površine, 3 etaže in 3000 m² zemljišča v uporabi, bo plačal na koristno površino v stanovanju 1680 S din in zemljišče 2244 S din prispevka letno, kar skupno znaša 3924 S din (zemljišče v uporabi se porazdeli na enake dele med stanovalci). Enako je za lastnike zasebnih hišic. Ponovno poudarjam, da se za zemljišče, ki je po urbanističnem načrtu namenjeno za kmetijsko dejavnost, ne plačuje prispevka.

Občani bodo plačevali prispevek polletno (če ne bodo naknadno sklep spremenili) na posebni račun pri skupščini občine Jesenice.

Ta denar je strogo namenski in se bo uporabljal samo za gradnjo, vzdrževanje in rekonstrukcijo komunalnih objektov in naprav kolektivne potrošnje kot so: mestne ceste, pešpoti, hodniki, parkirni prostori, kanalizacijsko omrežje, omrežje javne razsvetljave in zelenice v mestih. Katera konkretna dela bodo prišla v letni plan, bo določila občinska skupščina.

Po predvidevanjih naj bi se na ta način zbralo okrog 160 milijonov S din, točni podatki pa bodo znani, ko bodo napisane vse odločbe.

Vidic

V radovljiški občini bodo gradili šole s samoprispevkom občanov

Skoraj 57% volivcev glasovalo »za«

Za samoprispevek je največ občanov v Bohinju, najmanj pa v Gorjah, Lescah in na Bledu — Občinska skupščina sprejela odlok o uvedbi krajevnega samoprispevka za financiranje gradnje in dograditev šol

Skupščina občine Radovljica je na seji v ponedeljek, 22. januarja, sprejela odlok o uvedbi krajevnega samoprispevka za gradnjo in dograditev šol v občini. Nove šole so nujno potrebne v Radovljici, na Bledu in v Bohinjski Bistrici, dograditi pa jih je treba v Begunjah, v Lipnici in v Lescah. Potem, ko se je v nedeljo na referendumu 56,86 % vseh volivcev odločilo, da bodo pri tej veliki investiciji sodelovali s samoprispevkom, je prvi korak na poti k cilju že narejen. V sedmih letih bodo tako zbrali okrog tretjino denarja, ki bo potreben za gradnjo; drugo bodo prispevale gospodarske organizacije in občinska skupščina.

»Rezultati na nedeljskem referendumu so jasen dokaz dokaj visoke zavesti naših občanov, potrdilo domneve, da se skoraj vsi zavedajo, kako pomembna je v občini rešitev problema skrajno zastarele in neprimerne šolske mreže.« je na ponedeljkovi seji poudaril predsednik občinske skupščine Stanko Kajdiž in nadaljeval: »Zadovoljni smo lahko, posebno še, če upoštevamo nekatere objektivne okoliščine, ki so vplivale na nekoliko manjšo udeležbo, kot je to sicer praksa na volitvah: neugoden čas (zima, kratki dnevi), raztresenost naselij v občini in slabe poti, velik odstotek ljudi, ki so bolni ali so v tujini, v JLA itd. Kljub vsemu temu pa je prišlo na volišča skoraj tri četrtine vseh volivcev in več kot tri četrtine od teh jih je glasovalo za samoprispevek. Ob upoštevanju tistih, ki — upravičeno ali neupravičeno — niso glasovali, se je skoraj 57% vseh volivcev izreklo za plačevanje samoprispevka. To lahko praktično razumemo kot enotno potrditel naš domneve, da je večina občanov za gradnjo in dograditev šol in da je to naloga številka 1 v delu občinske skupščine in prihodnjih letih.«

Nedelja, 21. januarja — Sonce, ki je vzhajalo iz megle kot velika žareča krogla, je obetalo lep dan. Povsod v radovljiški občini je obsijalo zastave, transparente, letake, napise... »Zakaj zastave?« so se spraševali ljudje, ki so prihajali od drugod. Povsod, na vsakem koraku je bilo videti, da ta sončna nedelja ni povsem navaden dan.

V »štabu« v Radovljici je bilo živahno, vroče in nervozno. Kako gre? Koliko jih je že glasovalo? Bo ali ne bo? Telefon je stalno brnel, ljudje so prihajali in odhajali, ugibali, tudi stavili...

Radovljica, volišče št. 1 v prostorih občinske konference SZDL, ob 9. uri: nobene posebne gneče, ljudje v skupinah in skupnicah prihajajo in odhajajo. »Zima je, nedelja, noč se potegne daleč v jutro, ljudje v nedeljah radi urico ali dve več spijo, zato še ni bilo toliko ljudi, kot bi

jih bilo sicer ob tem času.«

Bohinjska Bistrica, volišče št. 44 v osnovni šoli, ob 10. uri: pred vhodom originalni napis, ki izključuje pomoto; precej velik »proti« je močno prečrtan, še večji »za« pa ne. V šolskem razredu vrsta gotovo petnajstih, dvajsetih ljudi. Gneča. »Od nekaj čez 1000 volivcev jih je približno 350 že glasovalo. Kar dobro gre.«

Srednja vas v Zgornji bohinjki dolini, volišče št. 50 v prostorih krajevnega urada, ob 10,30: Okrog 100 jih je že volilo. »Pa bo?« Bo, bo! Več jih bo prišlo po maši!

Cešnjica, volišče št. 51 v gasilskem domu, nekaj po pol enajsti uri: »Nekaj manj kot 30% jih je že glasovalo, a bodo še prišli, zdajle, po maši. Nerodno je, ker morajo z Jereke hoditi sem. Tam bi tudi moralo biti volišče, posebno ker je v Jereki največ starejših ljudi!«

Nomenj, volišče št. 42 v osnovni šoli, ob 11. uri: »Ob desetih smo imeli že 70 — odstotno udeležbo!« Kar — oduševamo se, prijetno smo presenečeni.

Bohinjska Bela, volišče št. 40 v mladinskem domu, ob 11,15: »Niste prinesli nič sendvičev ali pijačo?« Same ženske so bile v komisiji. »Dolej jih je glasovalo približno polovico.«

Zgornje Gorje, volišče št.

37 v prostorih kmetijske zadruge, ob 11,30: »Veliko je takih, ki so upravičeno odsotni, npr. stari ljudje, fantje pri vojaki, zaposleni v tujini. Doslej jih je volilo nekaj čez 30%.« Slabo, to smo takoj vedeli. V Gorjah že imajo novo šolo.

Zivahno je bilo in napeto — skoraj kot v kakšnem kriminalnem romanu. Po gostilnah in na cestah so ljudje govorili o referendumu in o gradnji šole. Več kot resnih in konstruktivnih pogovorov je bilo po gostilnah »kavarniških« kritiziranj. Precej koračkov je steklo po grlih na račun dobljenih in izgubljenih stav.

— — —
Za uradne podatke smo zvedeli na seji občinske skupščine. Od 19.854 volivcev jih je glasovalo 14.795 (74,52%), in sicer za samoprispevek 11.290 (56,86%), proti 3130, neveljavnih glasovnic pa je bilo 375. Od tistih, ki so glasovali, se jih je za samoprispevek izreklo kar 76,31%.

Po področjih je bila najboljša udeležba v Bohinju, kjer je glasovalo 89,61% volivcev, za samoprispevek pa 69,56%. Na radovljiškem področju je glasovalo 73,95% volivcev (za samoprispevek 57,47%), na blejskem področju pa je bil najslabši: glasovalo je 67,13% vpisanih volivcev, za samoprispevek pa se jih je izreklo manj kot pol, le 49,16%. Nasploh najboljše se je odrezal ves Bohinj, najslabše pa predvsem Gorje, potem pa Lesce in Bled.

(Odlok o uvedbi krajevnega samoprispevka za gradnjo šol objavljamo v današnji številki na drugem mestu.)

A. Triler

Glasujte za samoprispevek za šolstvo! Tako in drugače, povsod pa iznajdljivo, so bila v nedeljo okrašena naselja, posebno okolica volišč v radovljiški občini. Posnetek je iz Bohinjske Bistrice. — Foto A. Triler

Filmi, ki jih gledamo

WALEWSKA IN NAPOLEON — komedija, ki zabava, nasmeje in vodi k razmišljanju — Avtorja scenarija Andrej Jarecki in Leonard Buczkowski sta našla motiv za filmsko komedijo v zgodovinski osebnosti, ki še danes inspirira preneskaterega filmskega avtorja, da se odloči posneti film, resda včasih povsem iz komercialnih nagibov. Napoleon Bonaparte, mlče čudaški kot človek, vojak in cesar, je bil kot naš lašč primeren za to, da so avtorji filma lahko okoli njegove spletli celo vrsto največkrat zgolj aforističnih in bolj poredko pronicljivo kritičnih misli o državi, državnstvu, vladarjih in različnih spletkah ljudi, ki tako ali drugače kmotijo usodo nekemu narodu.

Ljubezen med Napoleonom in Walewsko je v filmu zgodovinsko dokaj svobodno interpretirana in avtorji, kot terpretilo skozi celoten film, spominjajo na posamezne netočnosti. Tudi če tega ne opozoril ne bi bilo, bi filmu tega ne mogli šteti v zlo. Pod lahkotnim, navideznim povsem zunanjem okviru filmske komedije, prepletene s nekaterimi povsem situacijskimi komičnimi vložki, je režiser Leonard Buczkowski skušal poiskati misel o človeku, ki ga nenavaden položaj terja v razkritje njegovih lastnih slabosti, za ceno nekih vsesplošnih, občin koristni. Prepletanje dolžnosti, ambicioznosti in emotivnega sveta nekega človeka, v tem primeru, ker se je zdel pač najbolj prikladen za takšna meditiranja poljskim filmskim avtorjem, Napoleona, je kot nekakšen idejni vzgib vodilo avtorja pri prenošenju scenarija na filmski trak.

Ta idejna misel je v filmu uokvirjena z nenavadnim dramaturškim pristopom. Prepletanje zgodbe o Napoleonu in Walewski z drugo zgodbo, ki ima na videz ilustrativen in pojasnjujoč značaj kratkih premorov, o dveh mladih ljudeh, Francozinji in Poljaku, bila lahko poimenovali tudi idejni paralelizem, ki naj bi asociiral povedane misli na današnji čas.

Tako lahko v poljskem filmu **Walewska in Napoleon** najdemo misli o času, v katerem živimo, o ljudeh večraj in danes. In če se spominimo Aristofana, ki je v svoji komediji Ptici bičal in se posmehoval državam, državnstvu, dražavnikom in človeku, potem dobe bodice, nizane v tem filmu, še večjo vrednost.

JASTREB IZ CASTILE — španska zgodovina na italijanski način — Bogata, polna nenavadnih dogodkov in pretresljivih zgodb je španska zgodovina. Zal avtorji filma, ki je te dni na sporedu v kranjskih kinematografih, vidijo v njej le veliko mečevanja, borb za lepa dekleta, za čast, in kostumske barvitosti.

Nič drugačen ni ta španski film od tistih italijanskih zgodovinskih filmov, ki jih še zdaj gledamo po naših kinematografih in ki se ponujajo gledalcu z melodramatično zgodbo o ljudeh, obličnih v oblačila preteklih stoletij. Film je sinhroniziran v angleščino, posneli pa so ga v španskih filmskih atelijih, vendar bi lahko zapisali tudi drugače, pa bi le stežka naši potrditev, da je film resnično španski. Ta ugotovitev tudi najbolj priča o njegovi kvaliteti.

B. Šprajc

Zanimiva razstava v galeriji Mestne hiše Odporniško gibanje v Avstriji

Ob udeležbi številnih Kranjčanov in gostov so v soboto, 20. januarja zvečer, odprli v galerijskih prostorih Mestne hiše v Kranju razstavo o avstrijskem odporniškem gibanju v letih od 1938 do 1945. Pripravi jo je dokumentacijski arhiv avstrijskega odporniškega gibanja na Dunaju, muzej ljudske revolucije iz Ljubljane pa je prispeval gradivo o avstrijskem bataljonu, ki se je boril v vrstah naših partizanskih odredov.

Avstrijski generalni konzul v Ljubljani dr. Heinrich Riesenfeld je v otvoritvenem govoru med drugim — v slovenskem jeziku — povedal:

»Stvarni nagib za interes, ki ga je tukaj našla ta razstava, je brez dvoma ta, da je Slovenija pod nacionalsocialističnim terjemom posebno veliko trpela ter je njeno prebivalstvo posebno aktivno prispevalo k osvoboditvi človeštva izpod tega režima krivice in brutalnega nasilja in doprineslo za to veliko krvavih žrtev. To, da so se pri tem številni Avstrijci z ramo ob ramo borili s sinovi te dežele, je ustvarilo čvrsto vez med svobodoljubnimi ljudmi vaše in moje domovine.

Kakor vam dokazujejo eksponati te razstave, je bilo tudi v Avstriji sami mnogo ljudi, ki se niso uklonili nacionalsocialističnemu terorju, temveč so se uprili ter zastavili za svoj ideal, za ideal svobode, svoje življenje, katero so v mnogih primerih izgubili. Spomin na to naj ta razstava živo ohrani, vzbudi ga naj! Kajti le tedaj, če te strašne grozovitosti in neskončne bridkosti, ki so jih morali pretrpeti nedolžni ljudje, ne pridejo v pozabo, temveč ako živijo v zavesti naprej, in to posebno pri mladini, ki jih k sreči ni po-

znala iz lastnega doživljanja, je dano upanje, celo poročilo za to, da se taka zverinstva ne bodo več pripetila.

V tem smislu služi ta razstava — in to je njen najvišji namen — uresničevanju težnje vseh tistih, ki stremijo k miru, toleranci in humanosti.

Da bi se dosegel ta cilj, se moramo boriti vsi s skupnimi našimi močmi, vseeno kakršnegakoli svetovnega na-

zora smo in kateremu političnemu sistemu pripadamo.

Zelim torej tej razstavi — v svojem lastnem imenu kakor tudi v imenu gospoda veleposlanika republike Avstrije v Beogradu, ki na žalost ne more biti navzoč in katerega imam čast istočasno tukaj zastopati — prav mnogoštevilen obisk in obilo uspeha v prej omenjenem smislu. «

-a

Premiera dramske sekcije DPD Svoboda v Tržiču

Agatha Christie: Mišolovka

V petek smo Tržičani le dočakali že večkrat napovedano premiero Mišolovke — delo znane pisateljice kriminalnih zgodb Agathe Christie.

Uprizoritev dramske sekcije v režiji Jelke Žagarjeve je pokazala po eni strani vse pusti in nevarnosti na videz nezahlevnega dramskega teksta, ki se jim režiserjeva zasnova večkrat ni mogla izogniti, po drugi strani pa njihova interpretacija kaže na neorganizirano izvedena teatralna sredstva, h katerim štejemo slabo obvladanje teksta, mizanscene in slednjic tehnične plati uprizoritve, ki je za takšno vrsto važnega pomena (glasovni efekti so prihajali vedno z ene strani, čeravno situacija pogojuje izvor s povsem drugega dela odra, kar je posebno pomembno za dojemanje že samega vsebinskega dela te drame).

V igralskem ansamblu zasledimo izrazita izstopanja, kar nedvomno kaže na slabo uigranost osrednjih protagonistov. Za primer tega izstopanja navajam odlično igro Marine Bobičeve, ki je edina dorasla vlogi in jo je prav

mojstrsko podala in z njo ponovno dokazala talent in privrženost do dramske umetnosti. Zadovoljivo so svoje vloge odigrali tudi Dolfe Anderle, Janko Jagodić in deloma tudi Jože Zupancič.

Spričo scene je bilo razvidno, da so se izvajalci natančno držali avtorjevih scenjskih napotkov, vendar skromno prostorske dimenzije tržiškega odra ne dovoljujejo tolikšne natrpanosti, ki škoduje funkcionalnosti in možnosti gibanja na sceni.

Izvedba sama pa je opozorila na ozko usmerjenost dramskih izhodišč — epredeljevala se je le na mehanizem vsebinskega poteka, medtem ko je idejni delež v sekundarni intenciji prihajal do gledalca le v nekaterih fazah dialogove sugestivnosti.

Iz povedanega lahko povzamemo mnenje, ki se že samo po sebi vsiljuje, o ravni umetniške moči, ki bi jo kazalo gledati na nekatere uspehe prejšnjih sezon smotrno in sistematično postaviti na raven, ki so jo tržiški amaterji že dosegli in bi jo zmogli tudi v bodoče.

- jop

Pred nastopom pevcev iz Železne Kaple v Kranju

Uspelo sodelovanje dveh kulturnih društev

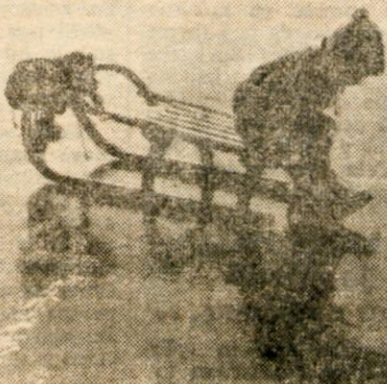
1966. leta je gostoval v Železni Kapli moški zbor DPD Svoboda iz Stražišča, ki je aprila lani praznoval 15-letnico delovanja. Na tem gostovanju v sosednji Avstriji so se s predstavniki slovenskega prosvetnega društva Zarja v Železni Kapli dogovorili, naj bi bile v prihodnje zborovske izmenjave stalne. Tako bodo pevci iz Železne Kaple v soboto, 27. januarja, gostovali v koncertni dvorani delavskega doma in s tem vrnili obisk.

Moški pevski zbor Franz Pasterk — Lenart, v katerem poje 25 pevcev iz Železne Kaple in St. Vida, je bil ustanovljen 1959. leta. Njihov vodja je neumorni in požrtvovalni Vladimir Prušnik.

Zbor je do sedaj nastopal že v raznih krajih Koroške, večkrat pa je tudi pri nas navdušil poslušalce s pristno koroško narodno pesmijo. Zato je razumljivo, da kranjska koncertna publika z veseljem pričakuje sobotni nastop koroških pevcev.

Toplina in prisrčnost, ki je značilna za koroške Slovence je navzoča ob vsakem kulturnem stiku. Njihova pesem je čustveno doživeta, vendar nikdar sentimentalna. Iz nje veje prava naravna pristnost, ki ni nikdar izumetničena. Pesem pa je polna vere, da bo slovenski živelj na tujem tudi v prihodnje živel. Zato je nedvomno za nas njihova pesem nadvse dobrodošla.

A. Z.

Na zaledenem Blejskem jezeru — Foto Andrej Triler

TRIDESET LET S TITOM IN PARTIJO

V tem času praznujemo v Jugoslaviji vsi, ki smo ponosni na uspehe naših borb in dela trideseto obletnico Titovega neposrednega vodstva partije oz. ZKJ. Prav je, da se ob tej svečani priliki ozremo vsi skupaj, kakšna je bila ta pot, ki smo jo prehodili, kaj vse smo na njej dosegli, morali premagati, se naučiti. Težko je opisati obdobje tako velike zgodovine; še posebej zato, ker jo je odločilno soubljkovala tako velika osebnost, ki je bila obnovitelj KPJ, organizator in voditelj naše narodnoosvobodilne borbe ter socialistične graditve — tovariš Tito.

Zato je ta obletnica in ta praznik hkrati njegov in vseh nas. Pomena in vrednosti te obletnice ne bomo prav nič zmanjšali, če ugotovimo, da se s tem dnem in s tem letom, ko je prevzel vodstvo naše Partije, borba tovariša Tita za napredno družbeno ureditev, boljše in lepše življenje jugoslovanskih narodov ni šele začela, ampak le intenzivirala. Njegov izvirni politični duh in njegove sposobnosti so s prevzemom vodstva le še pridobile na vplivu in prodornosti.

Vsem nam je znana njegova pot, pot udeležena oktobrske revolucije, organizatorja zagrebškega delavstva, hrabrega in ponosnega komunističnega pred sodiščem buržoazije, robijaša večine najzloglasnejših zaporov stare Jugoslavije, ilegalnega političnega delavca doma in v tujini, na političnem izpolnjevanju v Moskvi itd.

Po vrnitvi iz robije se je vključil v delo vodstva partije v tujini, kjer si je vneskozi prizadeval (kot tudi večina partijskega članstva), da bi se le-to vrnilo v domovino. Praktično mu je to uspelo šele leta 1936. Takrat so na posvetovanju vodilnega aktivista KPJ v Moskvi sklenili naj se vrne v domovino organizacijski sekretariat CK ZKJ pod njegovim vodstvom z nalogo, da prevzame neposredno vodstvo partije v svoje roke.

Kaj je pomenila vrnitev tovariša Tita v domovino?

Ta vrnitev ni bila pomembna zgolj morda iz praktičnih razlogov organiziranja politične borbe. V tistih razmerah je pomenila veliko veliko več; predvsem to, da naj vodstvo vodilnih političnih sil delavskega razreda deli z njim samim dobro in hudo v njegovi borbi proti nasilju policije, buržoazije itd. V praksi je to pomenilo uresničitev temeljne usmeritve Titove politike, po kateri se je ravnal in usmerjal partijo tudi kasneje; namreč: vodstvo partije je in mora biti odgovorno predvsem svojemu članstvu, delavskemu razredu in narodu, ki mu pripada. Taka politika je bila bistven pogoj in osnova večine bleščečih uspehov Titove politike do današnjega dne.

Vrnitev vsaj dela političnega vodstva naše politične avantgarde je bila zato torej že v tistem času prvorazrednega političnega in moralnega pomena. Politični in organizacijski uspehi KPJ so postajali po tem obdobju vse večji in številnejši. Med najpomembnejšimi uspehi prvega obdobja Titovega vodstva

partije je bila prav gotovo korenita odprava frakcionarstva in drugih nenačelnih in škodljivih notranjih trenj. Zgradili so najnujnejša stališča in ocene metod boja partije, korigirali vrsto napačnih pogledov iz preteklosti (predvsem glede nacionalnega vprašanja itd.). Ureditev notranjih razmer v partiji je imela za posledico ne le onemogočitev policijskih agentov, karieristov in frazerjev, ampak predvsem večjo borbeno in politično usposobljenost komunistov, njihov večji vpliv na delavski razred in druge zatirane sloje takratne družbe.

Na osnovi takih političnih uspehov je tovarišu Titu uspelo leta 1937 pri vodstvu Kominterne v Moskvi doseči, da je lahko oblikoval novo vodstvo KPJ v domovini; dotakratnega sekretarja CK Komunistične partije Jugoslavije Gorkiča so odstavili, vodstvo partije pa je prevzel tovariš Tito sam.

Sirina konceptov, nedogmatičnost pa vendar globoka zvestoba temeljnemu idealom delavskega gibanja, vse to so bile značilnosti novega duha v partiji, ki je spodbujala in privlačevala vedno več sposobnih in predanih ljudi. Politična zrelost, organiziranost in borbenost komunistov je vedno bolj vplivala na delavski razred in druge zatirane sloje.

Pred viharjem v KPJ ni bilo zatišja

Taka partija je bila še posebno potrebna v tistem času, ko se je krepil fašizem v Evropi in v katerega objem je vse bolj nezadržno drsela tudi stara, monarhična Jugoslavija; slabostna navzven in zrahljana navznoter: zaradi neresenega nacionalnega vprašanja in grobe socialnega izrabljanja.

Ustanovitev KP Slovenije in Hrvaške (sklep o tem je bil sprejet že leta 1934 na 4. državni konferenci KPJ v Ljub-

ljani) najbolje ilustrira zrelost in sposobnost za realizacijo novih idej KPJ, njene novega vodstva in še predvsem tovariša Tita.

Organiziranje stavk delavstva; protidraginjskih gibanj delavstva in kmetov; demonstracij delavstva in študentov proti kratenju političnih svobod; zbiranja Rdeče pomoči; gibanja za vzpostavitev diplomatskih odnosov s prvo deželo socializma — Sovjetsko zvezo; vse to in še nešteto manjših akcij in borb, povzanih s tveganjem, žrtvami in trpljenjem je označevalo obseg in mnogovrstnost dela tega sicer idejno in politično izredno enotnega revolucionarnega gibanja — ki mu je načelovala KPJ.

V tistem obdobju se je že izredno zaostroval mednarodni položaj; bližala se je vojna nevarnost; množiči se vojaški spopadi so jo najavljali. Buržoazija, predvsem evropska, se je pripravljala — prestrašena od velike gospodarske krize leta 1929 — na obračun s takrat edino deželo socializma: Sovjetsko zvezo. Notranja logika je nacistično Nemčijo gnala na tako pot, ki je pripeljala do razcepa v kapitalističnem taboru. Sovjetska zveza je to izkoristila in sklenila nenapadalni pakt z Nemčijo ter si s tem pridobila nekaj dragocenih let miru, v katerih se je kljub hromemu vzdušju stalnizma krepko gospodarsko in vojaško izgrajevala.

V tem času je KPJ krepila napore v boju proti vsem pojavom fašizma v državi; politično je izgrajevala članstvo, ga pripravljala za nožbežen spopad s tem glavnim sovražnikom človeštva.

Zmotne so in neredko celo zlonamerne nekatere današnje razlage, da je zaradi tega pakta takrat nastopila med članstvom in menda še posebej med simpatizerji partije precejšnja idejno politična zmeda in demoralizacija. Politično izredno razgledani ter v stalnih borbah prekaljeni komunisti (kot tudi večina naših delovnih ljudi) so globoko razumeli pomen in pravi značaj tega pakta, katerega sklenitev je narekovalo obstoječe stanje in razmerje sil v svetu.

Razočaranje se je zaradi nezaznane razumevanja teh političnih dejstev polotilec le redkih posameznikov. Značilno je tudi, da so ta sporazum zelo močno napadali klerikalci, ki so bili tisti čas s simpatijami še na strani zahodnih meščanskih demokracij (to jih pa kasneje seveda ni motilo, da so se povezali in podredili nacizmu in fašizmu).

Kdo je v resnici pripravljala široke napredne plasti za dogodke, ki so bili pred durmi?

Za razumevanje globine in prodornosti političnih ocen takratnih domačih in svetovnih razmer in akcij, ki so jih na tej osnovi podvzeli, velja omeniti, da so bile po V. državni konferenci KPJ, ki je bila 1940 v Zagrebu, organizirane pri CK KPJ in pri pokrajinskih centralnih komitejih posebne vojaške komisije. Te so imele nalogo ne le krepiti politični vpliv partije v vojaških enotah med vojaštvom in oficirskim kadrom, ampak tudi boriti se proti petokolonašem ter pripravljati vse patriotske sile za primer vojne nevarnosti; le-ta pa je vse bolj grozila s strani fašističnih sosedov. Največji pomen te konference pa je v tem, da je ob številni udeležbi najboljših kadrov iz vseh organizacij KP začrtala jasen in borben političen program ter izvolila vodstvo, ki mu je razumljivo načeloval tovariš Tito.

Obdobje po V. konferenci je bilo v političnem pogledu zelo pestro. Notranje razmere v državi, ki se je vse bolj rahljala in razkrajala, so prisiljevale buržoazijo »troedinega naroda« — Srbije, Hrvaške in Slovenije (posebno pa še prvih dveh), da so se med sabo povezovali, v strahu pred revolucionarnim pritiskom ljudskih množic — pa tudi na zunaj so vse bolj drsele v objem fašističnih sil osi.

KPJ se je ostro borila proti taki zunanje-politični usmeritvi Jugoslavije že od nastopa samega fašizma, organizirala je pomoč republikanski Spaniji (naše »demokratske« stranke so bile takrat v večini na strani generala Franca) itd.

Še preden je nemški vojaški stroj (po kapitulaciji zahodnih demokracij v Münchnu) pregazil Čehoslovaško, je KPJ pozivala delovne ljudi Jugoslavije, da podpro njen boj za neodvisnost. Organizirala je široke plasti naprednih ljudi in gibanj v Društvu prijateljev Sovjetske zveze, ki je postala pomemben činitelj v borbi za navezavo diplomatskih stikov s takrat edino deželo socializma. Nikakor namreč ne moremo mimo dejstva, da je v tistem času sam obstoj Sovjetske zveze predstavljal izredno moralno oporo komunistom v vseh deželah sveta, še posebej pa v tistih, kjer je bilo njih delo prepovedano, oni sami pa preganjani.

Marca 1941 je zavrelo kakor v vulkanu ...

Resnična moč in vpliv KPJ pod vodstvom tovariša Tita na delovne

množice vseh naših narodov in še posebej pravilnost njene politične usmeritve so se pokazali ob sklenitvi pakta med jugoslovansko buržoazijo (Cvetkovičevu vlado) in fašističnimi silami osi; podpisali so ga 25. marca 1941 na Dunaju. Silovitim demonstracijam, ki so kmalu za tem izbruhnile po celi državi, so dajali osnovni ton in usmeritev komunisti; še več, v ogromni večini primerov so jih oni sami tudi organizirali. Pritisk ogorčenja je bil tako močan, da je prišlo 27. marca do puča, ki so ga izvedli prozahodno usmerjeni generali. Pučisti so seveda le nameravali pomiriti javno mnenje; z nihanjem med različnimi vojnimi tabori pa obraniti zunanje-politične pozicije.

Hitler ni čakal na to, da bi mu nova vlada sploh morda izjavila lojalnost, 6. aprila so brez vojne napovedi nemške štuke vojaško razrušile Beograd. Z vseh strani so planili na Jugoslavijo do zob oboženi napadalci iz Nemčije, Grčije, Bolgarije, Madžarske. Jugoslavija se je sesula kot hiša iz kart, vojska je razpadla in kapitulirala, vlada in kralj pa so zbežali. V paničnem begu so pozabili na marsikaj, le na državno zlato ne; da bi bilo dovolj prostora zanj, so na letališču pustili celo nekatere ministre (med njimi tudi dr. Lamberta Erlicha, ki se je kasneje v Ljubljani udihal okupatorju ter ga je sodišče OF obsodilo na smrt).

»Domovino razudijo kakor zaklanega vola ...

Pre dolgo bi bilo opisovanje, kako so si fašistični roparji med sabo delili in razdelili plen. Od bivše države ni ostalo niti sledu več. Vendar pa je globoko v ilegali obstajala politična sila (od vseh bivših režimov krvavo preganjana), ki je delovala na celotnem ozemlju bivše države in ki je v popolnoma zamračenem in brezupnem položaju kazala zasužnjenim narodom Jugoslavije perspektivo. To je bila KPJ s Titom na čelu.

Politbiro CK KPJ se je že 20. aprila na Titov poziv sestel v Zagrebu in v proglasu, ki ga je izdal, pozival narode Jugoslavije na boj »do končne zmage«, na boj, ki bo »rodil nov svet«. Na tej isti seji je bil ustanovljen tudi vojni komitej pod Titovim vodstvom.

Pričele so se mrzlične priprave komunistov za organiziran odpor: zbirali in skrivali so orožje, organizirali so osvobajanje in pobege zaprtih in interniranih komunistov po vseh mogočih zaporih širom države, mobilizirali napredne plasti vseh narodov Jugoslavije za skupen oboženi nastop.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Bombnik strmoglavil

V nedeljo je na Grönlandu strmoglavil bombnik B-52 s hidrogenskim orožjem. V sporočilu Pentagona je rečeno, da orožje ni imelo vdelanega vzgajnega mehanizma, »tako ni nevarnosti, da bi bila na krajevno nesreče nastala hidrogenska eksplozija.« Letalo je imelo sedem članov posadke. Usoda petih je neznana.

Na Siciliji še vedno neurje

V nedeljo je še po vsej zahodni Siciliji trajalo neurje. Lokalne oblasti so začele izseljevati begunce, ki so tri dni preživeli v šotorih, zdaj pa zaradi narasle vode in blata ne morejo več vzdržati v njih. V pokrajini Trapani so oblasti začasno zasegle šole, hotele in pisarne, da bi vanje nastanili ljudi, ki so po potresu ostali brez domov. Samo v krajevni vojašnici so jih nastanili 2000.

Veliko beguncev pa noče zapustiti šotore. Eni ne marajo zapustiti domačih krajev, drugi pa se zaradi strahu, ki so ga prestali, boje prebivati med zidovi.

Na zahodni Siciliji so v nedeljo čutili več sibejših potresov. Zemlja se je zatresla v zgodnjih jutranjih urah. Potresi pa niso povzročili nobene škode.

Italijanska vlada je odobrila 45 milijard 600 milijonov lir pomoči prebivalcem zahodne Sicilije. Prizadele družine bodo dobile po pol milijona lir.

Okvara na robotu Apollo 5

V torek so iz Cape Kennedyja uspešno izstrelili robot Apollo 5, s pomočjo katerega naj bi ZDA poslale do leta 1970 svoje astronave na Mesec. Ko je bil le-ta nad Avstralijo, je dobil signale z Zemlje, s pomočjo katerih bi morali vzgati motor za spuščanje kabine. To bi moral biti prvi izmed štirih manevrov med letom kabine. Vendar pa je štiri sekunde potem, ko so vzgali motor, prišlo do okvare. Vzroki neuspeha tega manevra, izvršenega štiri ure po izstrelitvi, še niso znani.

Ameriška agencija za letalstvo in vesoljska raziskovanja sedaj proučuje možnost spremembe načrta leta, ki se je do okvare odvijal zelo precizno.

Ljudje

Potem, ko je bil predsednik Jugoslavije Josip Broz Tito z ženo in spremstvom od 17. do 22. januarja gost v prijateljski državi Kambodži na indokitajskem polotoku v južnovzhodni Aziji, je v ponedeljek prispel na prijateljski obisk v Indijo. Na letališču v glavnem mestu New Delhiju sta ga prva pozdravila predsednik Indije Zakir Husein in predsednica indijske vlade Indira Ghandi. Tito bo tudi gost na praznovanju indijskega nacionalnega praznika v pelek, 26. januarja.

Ob odhodu predsednika Tita iz Kambodže so v glavnem mestu Phnom Penhu podpisali skupno jugoslovansko-kamboško izjavo, v kateri je v začetku med drugim rečeno:

»Med obiskom so predsednik Socialistične federativne republike Jugoslavije, njegova žena in sodelaavec obiskali glavno mesto Phnom Penh in spomenik v Angkoru, kjer je temelj kmerske zgodovine in civilizacije. Jugoslovanski go-

S Titove poti po Aziji in Afriki Kambodža - dežela z bogato tradicijo

stje so se lahko približe seznanili s kmersko zgodovino in kulturo, pa tudi s prizadevanji in uspehi, ki jih je kmersko ljudstvo doseglo na vseh področjih pod vodstvom svojega voditelja prince Norodoma Sihanuka. Ugotovili so, da si kmersko ljudstvo in njegov velik voditelj odločno prizadevajo ohraniti mir in utrditi neodvisnost Kambodže in njen gospodarski, kulturni in družbeni razvoj.

Sefa obeh držav sta v večdnevnih razgovorih izmenjala mnenja o vseh pomembnejših mednarodnih vprašanjih in o medsebojnem sodelovanju. Pogovori so potekali v ozračju velike pristrčnosti in medsebojnega spoštovanja ter razumevanja. Sef jugoslovanske države je znova potrdil spoštovanje ter prizadevanje teritorialne integritete Kambodže v okviru njeni sedanjih meja. Obtožil je oborožena agresijo proti Kambodži in namere prilastiti si kmersko ozemlje. Prav tako je obsodil načrte, da bi raz-

širili vojno na kamboško ozemlje. Prince Sihanuk pa je izrazil predsedniku Titiu globoko hvaležnost kraljevske vlade in kamboškega ljudstva za odločno in nenehno podporo Kambodži in za jugoslovansko izjavo o spoštovanju in priznavanju sedanjih meja kraljevine.

Po državni ureditvi je Kambodža monarhija, katere prestol je po smrti kralja Norodoma Suramarita (leta 1960) ostal prazen. Sef države je prince Norodom Sihanuk, ki je od leta 1961 tudi predsednik ministrskega sveta. Kambodža obsega v glavnem nižino reke Mekong, ki se v Južnem Vietnamu izliva v Južnokitajsko morje. Podnebje je monsunsko s povprečno letno temperaturo 27,8 stopinj Celzija. Leto se deli na deževno (april-oktober) in sušno obdobje (oktober-april). Po podatkih iz leta 1964 je vseh prebivalcev nekaj manj kot 6 milijonov, od tega največ Kmerov, razen tega pa še nekaj Vietnamcev, Kitajcev in okrog 5000 Evropejcev, največ

Francozov. Najgosteje so naseljeni kraji okrog jezera Sap, ob Mekongu in v ozkem obalnem zasu. Večina prebivalstva živi po vaseh in se bavi s kmetijstvom.

Od skupne površine 172.510 kvadratnih kilometrov je obdelovalnega zemljišča le 13,6 %, gozdov je 54,7 % (ki pa se zaradi nepristopnosti komaj kaj izkoriščajo), neplodnih in neobdelanih pa je 29 % površin. Okrog 80 % obdelanih površin je zasajenih z rižem. Riž je glavna hrana prebivalstva in največji dohodek države od izvoza. Na drugem mestu je izvoz kavčuka, potem pa sledijo koruza, tobak itd. Razen riža so ribe glavna hrana prebivalstva. Od rud imajo dovolj ležišč naravnih sulfatov, ki pa so jih komaj začeli izkoriščati. Ležišče železne rude ne izkoriščajo. Zelo slabo je razvita industrija.

Kambodža je iz Jugoslavije uvozila v letu 1964 za 0,37 milijona N din blaga, izvezila pa je v Jugoslavijo za 5,93 milijona N din.

Denar: 1 riel = 100 senov = 0,3772 N din. A. T.

in dogodki

Obveščevalna dejavnost, varnost občanov in države

Jugoslavija kot socialistična družbena skupnost predstavlja zanimiv »objekt«, za katerega se zanimajo imperialistični krogi in tuje obveščevalne službe. Ne brez razloga, ne brez cilja. NATO in Varšavski pakt se v južni Evropi srečujeta ob čerh močne in neodvisne Jugoslavije, države, ki s svojo politiko nevezanosti in aktivnega sožitja med narodi razbija in razjeda vojaške in druge bloke. Zato se tuje obveščevalne službe na moč prizadevajo prodreti v najbolj življenjske skrivnosti naše države, zbirajo pomembne vojaške, ekonomske in politične podatke, poskušajo prodreti v važne institucije in podjetja ter si s podkupovanjem in uslugami skušajo pridobivati posameznike za svoje delo. Najdoslednejšega zaveznika pri izpolnjevanju svojih načrtov imajo imperialistične sile in tuje obveščevalne službe v nasilnih elemen-

tih tako imenovane politične emigracije. Dejansko gre za tiste ljudi, ki so med vojno ali pa že po vojni zapustili domovino kot zločinci, sovražniki ljudstva in izdajalci.

Tuji reakcionarni krogi so se preračunano oprijeli teh emigrantov. Dali so jim zavetje, finančna sredstva, pomagali so jim ustanoviti razne organizacije, ki so jim nadedli nacionalna, verska, politična, dobrodelna in druga navidezna imena kot so npr. Hrvatski narodni odbor, Srbski kulturni klub Sveti Sava, Makedonska patriotska organizacija, Slovenski protikomunistični bojovniki, Južnoslovanska demokratska zveza, Srbska narodna obramba ipd. V teh organizacijah so ljudje, ki so zagazili v izdajstvo in so vedno pripravljani za tuje interese opravljati diverzantske, teroristične in druge kriminalne akcije proti državljanom Jugoslavije.

Seveda je to samo ena stran medalje dejavnosti tujih obveščevalnih služb, v domovini pa obvestila zbirajo tudi posamezne tuje konkurenčne tvrdke, razne delniške družbe, v nekaterih primerih tudi tuji državljani, ki kot turisti prihajajo k nam. Sovražni elementi iz tujine in tuje obveščevalne službe se navadno opirajo na tiste ljudi v domovini, ki so že v preteklosti zagazili v vrste sovražnikov socializma, sem ter tja pa tudi na tiste ljudi, ki v pohlepu za oseb-

nim bogastvom ne vidijo usode svojega naroda.

Varnost občanov in države je sestavni del skrbi celotne naše družbe. To je čast, naloga in pravica vsakega državljanca, vsake družbenopolitične skupnosti.

Morda smo o tem v preteklosti premalo seznanjali občane — samoupravljalce, današnje graditelje in jutrišnje branitelje naše skupnosti. Če je bila ta dolžnost in pravica nekoč zavita v »tajnost«, kar bi lahko imelo v bodočnosti usodne posledice, potem moram reči, da

je IV. plenum CK ZKJ to vprašanje postavil na tisto mesto, kamor v naši družbi spada. O tej temi je delavska univerza Jesenice organizirala predavanje, ki bo v štirinajstih krajih jeseniške občine, o kraju in času predavanja pa bodo občani seznanjeni prek letakov. Predaval bo Lojze Rakoše, načelnik oddelka za notranje zadeve občine Jesenice. Upajmo, da bo zanimiva tema pritegnila večje število občanov na ta predavanja, saj so vabljeni vsi občani.

J. Vidic

Mladinska konferenca v Škofji Loki

V nedeljo je bila v Škofji Loki občinska konferenca ZMS. Mladi so pregledali svoje delo in pri tem ugotovili, da je delo mladinske organizacije v škofjeloški občini lani precej zamrlo. Ugotovili so, da je vzrok tega ukinitve mesta profesionalnega delavca na občinskem komiteju ter premajhna aktivnost večine članov komiteja. Zato so na konferenci sklenili, da bo predsednik znova poklicno opravljal svojo funkcijo. V novi občinski ko-

mite, ki ga bo vodil študent Milko Okorn, so izvolili večinoma nove člane.

V prihodnje so si škofjeloški mladinci zadali kot najvažnejšo nalogo sodelovanje z drugimi organizacijami, saj bi tako mladino v raznih dejavnostih še trdneje povezali med seboj. Poživili bodo delo v mladinskih aktivih po podjetjih, šolah in naseljih. Sprejeli so tudi program prireditve, ki jih bo organizirala mladina.

Očiščene in zmraznjene morske ribe

v prodajalnah

Žvita Kranj

Matija Valjavec,

pesnik deželice pod Storžičem

(Nadaljevanje)

Preden spet začnemo kramljati o Valjavcu, moramo se tole zapisati: ne Matija sam, ne njegov »životopisec« Fran Levec, nista vedela razložiti hišnega imena »pri Kračmanu«.

Fran Levec je l. 1895, ko je Valjavec še živel, zapisal: »Hiši se je reklo pri Kračmani, zakaj, ne vem; bržčas se je kdo prvih gospodarjev za Kračmana pisal.«

No pa sem bil pred tednom sam pri Kračmanovih na Srednji Beli in zvedel od njih strica, kako je pravzaprav s tem domačim imenom. Povedal je: »Ko so moj stric nekoč kupovali v Tuhinju pri Kamniku mlade pujske za rejo, jim je po narejeni kupčiji kmet-prodajalec udaril v roke in rekel, Bog daj srečo in svet Anton Kračman! — Stric, ki so bili tudi Kračmanov, so seveda debelo pogledali, ko jih je možak na domače ime spomnil. Mislili so si, le kako me more ta Tuhinčan poznati po hišnem imenu?

Seveda, prodajalec pujskov ni imel v mislih Kračmana s Srednje Bele, pač pa svetega Antona Puščavnika, ki ga v pratikah slikajo s prašičkom ob nogah. Temu Antonu, ki je v cerkvenem koledarju zapisan na dan 17. januarja, pravijo hudomušni Gorenjci pod gorami že od nekdaj »svet Anton Kračman«.

Prepričal sem se že nekaj dni nato, da tudi kmetje v bližnji okolici Kranja vedo za Antonov vzdevek, ki pač prihaja le od okusnih svinjskih krač.

NA VAKANCE

V l. 1842, ko je Matija končal normalno, seveda še ni bilo v Kranju gimnazije, zato jo je moral ubrati v Ljubljano. Sam pravi v svojih spominih, da so ga »oča gnali« v ljubljanske latinske šole.

Pri učenju Matiji Valjavcu nikoli ni trda predla, četudi je veljal za hudomušnega in nagajivega dijaka.

Da pa je bil že mladi Valjavec pokonci-mož, spoznamo iz anekdote, ki jo je sam sporočil:

»V tretji šoli sem imel profesorja Lužarja, ki je rad cukrčke lizal. S tem mozem se nisva mogla, ker je bil zelo oster in me je preveč gnal k učenju. Moža pa je najbolj jezilo, da sem odločno premenil pisavo imena si. Dotle so me pisali Wallautz in Wallauz, zdaj pa sem se začel sam pisati Valjavic.«

»Reče mi profesor Lužar, da mi utegne taka prememba škodovati; umrl bi mi lahko v Ameriki stric, pa ne bi nič dediščine po njem dobil. Odgovoril sem mu, če mi ta stric umre, vedel bom, koga naj si vzamem za pravdarskega doktorja. Umel je mož, kam pes taco moli, pa sva se potem vedno nekoliko po strani gledala.«

V lepšem spominu je Matija ohranil drugega gimnazijskega profesorja, Luko Martinaka, nekdanjega Čopovega, Smoletovega in Prešernovega prijatelja. Prešeren mu je celo posvetil izvod Poezij, in

Matija Valjavec 1831-1897

mu še dal lastnoročni prepis Svetega Senana. — Bil pa je profesor Martinak Gorenjec, rojak iz Senčurja pri Kranju.

Spodbujal je vzorni učenik dijake, da so tudi med šolskimi počitnicami spisovali domače naloge. Značilna pa je bila zanj še navada, da je na koncu četrte šole naročal dijakom, da mu morajo v

jeseni, ko bodo vstopili v peti razred, torej med »višješolce«, predložiti počitniški dnevnik, pisan po dijakovi želji, latinsko, nemško ali slovensko. Valjavec pravi: »Ta so dnevnik dijaki pisali sploh največ le nemški, jaz pa sem ga spisal slovenski in po svojem načinu in s tem sem se mu zavalil na srce, da me ni mogel več odvaliti z njega.«

Kako je Matija na koncu četrte šole, v poletju 1847, potoval — peš seveda! — iz Ljubljane na Belo, je popisal v svojem dnevniku sam. Prav mudilo pa se mu ni. Namesto, da bi peščil na Kranj in odtod naravnost čez Kokrico domov, jo je ubral pod Šmarno goro, na Smednik pa čez šenčurske gmajne in mimo Strmola kar poprek do Preddvora. Seveda je vso pot doživljal zanimive zgodbe in nezdode, se ustavljal v farovžih in še na koncu poti, namesto, da bi pohitel domov, jo je ubral v Zaplato in se šele potem z okinčanim klubokom napotil proti Beli. A nihče se ga ni na poti razveselil, kot je to navada, če se vrne domačin iz tujega kraja. Vsi so srepo strmeli vanj in v njegov s planinskimi cvetjem okrašen klubček — vse je bilo tiho okrog domače hiše... Vznemirjen vstopi in glej: na mrtvaškem odru sredi sobe leži njegov oče...

**K očetu v hišo žvižgam,
vesel ko v zraku ptič,
Sred svetlih sveč gorečih
me čaka on — mrlič.**

V čudoviti umetniški pesmi v prozi je to Valjavčevo, počitniško veselo potovanje s tako tragičnim finalom, opisal pisatelj Ivan Pregelj v daljši noveli »Na vakanca!« Delo je izšlo prvič l. 1930, potem pa še dvakrat v Izbranih spisih in enkrat v posebni knjigi.

Že na prvi strani svoje novele Pregelj pove, kako rad ima Valjavčevo kraje: »Saj nisem od tam doma. Pa odkar svoje domačije nimam več, lepo Storžičevo deželico mi je Bog dal v zameno in v tolažbo za izgubljeni dom. Tja morem hoditi in tudi hodim kakor domov. Hodim, ljubim in trpim, kakor je hodil, ljubil in trpel Matija Valjavec, Kračmanov študent z Bele.«

RAZDRTO GNEZDO

Zdaj, po očetovi smrti, se je družinska trdnost pri Kračmanovih začela močno krhati, gospodarstva se je lotil otrokom postavljeni varuh, ki pa ni imel dosti sreče. Še manj jo je imel pozneje novi gospodar Matijev brat Miha. Na tihem je v skrajni stiski kmetijo prodal Rozmanovim — ko pa je brat Matija, tedaj že profesor v Zagrebu, to zvedel, je

prihitel na vrat na nos domov in hotel, da bi kupčijo razdrli. Pa ni šlo. Kupec je vztrajal pri dani besedi.

Bil pa je tedaj Matija pripravljeno odkupiti očetni dom — zdaj je šele začutil, da je postal brezdomec. Ni se več vrnil v slovensko domovino, tudi umrl je v Zagrebu, kjer spi svoj večni sen.

A stopimo še v čas, ko je Matija dokončal gimnazijo!

Mati Matijeva in varuh njegov sta hotela, da bi šel fant po osnovni šoli v lemenat. Ker pa je Valjavec že kot gimnazijec kazal izrazit smisel za jegikoslovje, je celo leto, ko je bil še v sedmi šoli, pomagal dopolnjevati Vodnikov nemško-slovenski slovar.

Osmo šolo je Matija napravil z odliko — ves čas velikih počitnic ga nista upala ne mati ne varuh vprašati, kam namerava potem. Le kaplan Lovro Pintar, ki je bil prav tačas v Preddvoru nameščen, je vprašal gimnazijskega abiturienta, kaj bo zdaj študiral. Ko je zvedel, da želi mladi Valjavec postati profesor, mu je pritrtil: »Prav imate!«

ILIR DO SMRTI

Od Pintarja sta šele zvedela mati in varuh za Matijeve namere. Posebno materi je bilo hudo, vse življenje je potem žalovala, da se ji ni sin pogospodil, pač pa le za profesoril...

Še enkrat se je kaplan Pintar lepo zavzel za Matijo. Ko je Skokov sin pel novo mašo, je povabil na gostijo vse domače študente iz vasi, le Kračmanovega ne. Ubrani so mu to starši, ki so zamerili Matiji, da ni hotel ustreči materi in iti v bogoslovnico. Ko pa so se novomašnikovi prijatelji zbrali pred farno cerkvijo, tedaj kaplan Pintar vpraša starega Skoka: »Kje pa je Kračmanov Matija?«

»Nismo ga povabili!«

Pintar pa brž na to: »To ni prav, precej s konji ponj!« in oddirjali so na Srednjo Belo po Matijo.

Valjavec pa se je Lovra Pintarja spomnil tudi kot svojega prvega podpornika za stroške poti na Dunaj. Dal mu je v roke srebrnih pet goldinarjev vpricho varuha in temu tudi ni kazalo drugega, kot da je še sam primaknil svojega petaka.

Moral pa je biti kaplan Lovro Pintar zares markantna osebnost. Ker je gimnazijo in bogoslovje študiral na Hrvaškem, je s tamkaj navzel ilirskih idej. Dopisoval si je s Stankom Vrazom in mu zagotavljal, da »ostane kranjski Ilir do smrti!«

Vpliv Pintarjev na Josipino Turnogorjako, ki ji je bil domači učitelj, pa je bil neki tolik, da je sama nekoč po-

trdila: »Če ne bi bilo gospoda Pintarja k nam, bi nikoli ne napisala kake pesmice.«

PODOKNICA NA TURNU

Valjavec se je seznanil z Lovrom Tomanom že kot gimnazijec. Mimo Kračmanovih se je Kamnogoričan vozil vasovat na Turn k Josipini Urbančičevi, grajski edinki.

Tu pa le ne moremo zamolčati, kako slab občutek je moral imeti Matija, ko si kot preprost kmetiški sin ni upal dvigniti oči do lepe grajske gospodične Josipine, že tedaj sloveče slovenske pisateljice — četudi dve leti mlajše od Matije.

Nobene vesti nimamo, ki bi pričala, da sta se Josipina in Matija kot tako bližnja sosedaj kaj bližje poznala. Le tole izročilo se je ohranilo.

Nekoč, bilo je 9. avgusta l. 1853, ko sta Toman in Pintar, oba Lovrenca, godovala na Turnu. Zbral je tedaj Matija nekaj pevcev študentov z Bele in iz Preddvora ter jih na večer popeljal pred graščino. Zapeli so nekaj podoknic, kot morajo biti lepe le fantovske pesmi v toplih poletnih nočeh.

Kmalu po odpetih pesmih pridejo iz gradu Pintar, Toman, njegova zaročenka Josipina in njena mati, grajska gospa Jožefa, ki je oba Lovreta gostovala. Povabili so fantovsko družbo in so potem še pozno v noč veselo godovali.

To pa je tudi poslednja in edina vest, da sta se Kračmanov študent in grajska lepota osebno le poznala. Pa čeprav ju je socialni prepad vsa njuno mladost tako ločeval.

Pa kaj, Matija Valjavec je nosil v sebi že nov svet, mogočnejši kot vsi gradovi: v njem je že zažarela luč pesnika in pisatelja. Zdaj je vedel za svojo pot in hodil je po njej zvesto do smrti.

Komaj sedemnajstleten je prevedel Goethejevo Ifigenijo na Tavridi, Novice pa so že 12. januarja 1848 priobčile prvo njegovo pesem Siničice.

Pa čeprav so mu bile korenine tako kmalu iztrgane iz domače zemlje, je imel Matija pred svojimi duhovnimi očmi vedno le vasi pod gorami.

»Storžčeva deželica! Zemlja moje Belice in mojih ljubi, zemlja Kostajnarjev, Zabarjev, Hruševcev, Poljancev, Gorjancev in Zaborščanov! Saj si prav res kakor veliki slavjanski svet! Kraljevina s svojimi rodovi. Še vojske imajo med seboj, mladi Poljanci z Zaborščani in senarji Gorjanci!

(Nadaljevanje prihodnjič)

CRTOMIR ZOREC

Pogovor z Janezom Lukanom, šoferjem Transturista Ne maram zelo zahtevnih potnikov

Prevozil že skoraj vso Evropo

Prosvetni delavci iz litijske občine smo se odpravljali na izlet po zeleni Stajerski. Do ločenega dne se je ustavil pred litijsko osmletko udoben avtobus podjetja Transturista iz Skofje Loke. Ob vstopu v avtobus nas je po mikrofonu prijazno pozdravil šofer Janez Lukan.

Takoj sem si mislil, kako spreten in prijazen šofer je. Pozneje smo tudi videli, kakšen mojster krmila je, ko je vozil po serpentinah na Vačah in ko smo se spuščali v Medijsko dolino ter na povratku iz Logarske doline skozi Gornji grad in čez zavoje pri Černivcu na prelazu med Stajersko in Kamnikom.

Med daljšim postankom sem prisedel k šoferju. Pogovoru je prisostvoval tudi bibliotekar loške knjižnice prof. Janko Krek. Janez Lukan pa je o svojem šoferskem poklicu pripovedoval takole:

»Za mehanika sem se izučil pri Avtoservisu na Bledu. Pozneje sem bil v službi pri Kompas, zadnja leta pa pri loškem Transturistu.«

»Zakaj ste se odločili za šoferski poklic?« sem vprašal

simpatičnega sobesednika.

»Veseli me spoznavanje sveta,« je odgovoril 37-letni Janez Lukan. »Do sedaj sem bil že v sedemindvajsetih državah. Sem štejem tudi državi kot sta Lichtenstein in Monaco. Vozim že od 1952. leta in mislim, da sem do sedaj prevozil že okrog milijon kilometrov.«

Vodič izleta prof. Janko Krek pa je dodal: »O Janezu Lukanu govore, da je med najboljšimi šoferji pri Transturistu.«

»Kako bi dosegli na naših cestah večjo varnost?« sem ga pobaral.

»Predvsem bi morale biti strožje komisije pri opravljanju šoferskih izpitov,« je odgovoril. »Nekateri vozniki vozijo čisto brez glave. Kakor, da bi bili sami na cestah. Takim bi morali odvzeti voziško dovoljenje.«

Janez Lukan je vozil turiste različnih narodnosti, zato sem ga zaprosil, naj pove, kako se kaj obnašajo na izletih.

»Rad vozim mlade ljudi,« je odvrnil Janez, »ker je takrat vožnja vesela in kratkoročna. Zanimivo pa je to, da se mi do sedaj še noben pot-

nik ni izgubil ali bi ga kje pozabili. Nekateri Slovenci, posebno starejši, so zelo zahtevni potniki, ki kaj radi pokažejo svoje muhe. Najbolj skromni in disciplinirani izletniki so Angleži. To je narod, v katerem je ukoreninjena, bi rekel, stoletna disciplina. Nekoč se je zgodilo, da je v Dubrovniku neka starejša Angležinja padla s postelje in si zlomila roko. Odpeljali smo jo k zdravniku, ki ji je roko naravnal in dal v mavec. Stara gospa potem ni šla počivat, ampak je z drugimi nadaljevala krožno izletniško vožnjo.

Po severnih evropskih državah so izleti najbolj prijetni, vsaj tako se mi zdi. V skandinavskih deželah so prometne nesreče precej redke. Vozniki so tudi zelo disciplinirani. Tam tudi lahko pustiš vozilo nezaklenjeno, pa ne bo nihče brskal po njem. V Južni Italiji pa so mi nekoč razbili steklo na avtobusu in brskali po prtljagi izletnikov. V Neaplju so nekoč tatovi odnesli iz avtobusa kar pet fotografskih aparatov, ki jih seveda nismo videli nikoli več.

Največja neprijetnost pa

Janez Lukan, šofer škofjeloškega Transturista

se mi je pripetila nekoč na Madžarskem. V okolici Blatnega jezera se je avtobus nenadoma znašel v blatu in smo ga lahko izvlekli šele s pomočjo prijaznih domačinov. Tedaj sem spoznal, da ima okolica Blatnega jezera upravičeno tako ime.

»Ali imate mogoče tudi kakšnega konjička?«

»Da, na vožnjah po tujih deželah zbiram drobne spominke. Domov prinašam razne prospekte ter hotelske in krajevne etikete. Za prijatelje pa prinašam razne stekleničke. Neki moj prijatelj je

nor na narodne noše najrazličnejših dežel. Kadar le morem kaj prinesem za njegovo zbirko.«

»Kako pa ste kaj zadovoljni v Transturistu? Kako se razvija vaš vozni park?«

»Veseli sem, da so mi zaupali spet novo vozilo. Prav danes je štiridesetsedežni »Mercedes Benz« na prvi vožnji. V podjetju smo sestavili več komisij, ki razmišljajo o povečanju našega prometa. Imamo 16 avtobusov in 80 tovornjakov.«

Pa srečno vožnjo, Janez Lukan.

J. Zupančič

Uradna objava skupščine občine Radovljica

Na podlagi 61. člena statuta občine Radovljica (Uradni vestnik Gorenjske, št. 11/64) in 138. člena zakona o prispevkih in davkih občanov (Uradni list SRS, št. 7 in 36/67) ter po uspelem referendumu z dne 21/1/1968 je skupščina občine Radovljica na seji obeh zborov dne 21/1/1968 sprejela

ODLOK

o krajevnem samoprispevku v občini Radovljica

1. člen

Na celotnem območju občine Radovljica se predpiše krajevni samoprispevek (v nadaljnjem besedilu samoprispevek).

2. člen

Samoprispevek se predpisuje za sofinanciranje izgradnje novih šolskih poslopij osnovnih šol v Radovljici, na Bledu in v Bohinjski Bistrici ter razširitev že obstoječih šol v Begunjah, v Lipnici in Lescah.

3. člen

Samoprispevek se plačuje za dobo od 1/2-1968 do 31/1-1975.

4. člen

Samoprispevek v smislu 3. člena tega odloka se pobira do planirane višine 7.000.000 N din in predstavlja delno udeležbo k predračunski vrednosti za gradnjo šol v planirani višini 20.169.600 N din.

5. člen

Samoprispevek se predpisuje v denarju in se zbira na posebnem skladu za gradnjo šol v občini Radovljica, od koder se financira izključno gradnja in razširitev osnovnih šol.

Poleg obveznega samoprispevka v denarju se lahko zbirajo tudi druga sredstva za gradnjo šol.

6. člen

Samoprispevek plačujejo občani z domicilom v občini Radovljica:

a) vsi zaposleni in upokojnenci mesečno od neto osebnih dohodkov ali pokojnin	1 %
b) davčni zavezanci prispevka od kmetijstva od katastrskega dohodka letno	3 %
c) davčni zavezanci prispevka od obrti, druge in poklicne dejavnosti od davčne osnove osebnega dohodka letno	3 %

in sicer se plačuje takole:
— za zavezance pod tč. a), ki so zaposleni, obračunavajo in vplačujejo izplačevalci osebnih dohodkov enako kot prispevek od osebnega dohodka;

— za osebe, ki prejemaajo pokojnino ter ostale zavezance pod tč. b) in c) obračunava in pobira oddelek za finance — odsek za dohodke skupščine občine Radovljica po davčnih napovedih in drugih podatkih enako kot ostale prispevke in davke;

— zavezanci samoprispevka, ki so istočasno zavezanci iz delovnega razmerja ali pokojnine in od kmetijstva plačujejo samoprispevek od vsake samoprispevne osnove posebej.

7. člen

Plačevanja samoprispevka so oproščeni tile dohodki: nagrade vajencev v gospodarstvu, učencev in študentov na praksi, štipendije, prejemki na podlagi zdravstvenega varstva, nadomestilo plače za čas bolezni, pomoč za opremo novorojenčka, otroški dodatki, invalidnine vojaških in delovnih invalidov, invalidski dodatki, socialne podpore, priznavalne ter drugi podobni prejemki.

Obveznosti plačevanja so oproščeni tudi:

a) osebe, ki prejemaajo minimalno pokojnino ali osebni dohodek iz delovnega razmerja, ki je pod višino minimalne pokojnine;

b) zavezanci prispevka od kmetijstva, če katastrski dohodek ne presega N din 200.—

c) zavezanci prispevka od obrti in ostalih poklicev, če osnova za prispevek iz osebnega dohodka ne presega N din 1.500.—

Svet za družbeni plan in finance lahko v posameznih upravičenih primerih daje še druge olajšave v smislu 199. člena republiškega zakona o prispevkih in davkih občanov.

8. člen

Objekti zaradi katerih je uveden samoprispevek se morajo dovršiti do 31/12-1974.

9. člen

Za zbiranje dohodkov je odgovoren oddelek za finance — odsek za dohodke, za izvajanje del pa oddelek za gospodarstvo, odsek za gradbene in komunalne zadeve skupščine občine Radovljica.

10. člen

Stroški odmere in pobiranja samoprispevka ter nadzor o izvajanju del grede v breme proračuna skupščine občine Radovljica.

11. člen

Eventuelni presežek planiranega samoprispevka se uporabi za zboljšanje obstoječih šolskih stavb in njihovo opremo.

Eventuelni manjk do planirane višine samoprispevka krije skupščina občine iz proračunskih ali drugih virov.

12. člen

Svet za družbeni plan in finance se pooblašča, da daje po potrebi navodila in pojasnila za izvajanje tega odloka.

13. člen

Za vse ostalo, kar ni v tem odloku posebej določeno, se smiselno uporabljajo določila republiškega zakona o prispevkih in davkih občanov.

14. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku Gorenjske.

Številka: 014-1/67-1
Radovljica, dne 22. 1. 1968

Predsednik
Stanko Kajdič, dipl. prav., I. r.

Mravljišče na Blejskem jezeru

Sončna zimska nedelja na asfaltu, ledu in snegu

Iz napovedi vremena za nedeljo, 21. januarja: »Ponoči in čez dan bo v notranjosti Slovenije spremenljivo oblačno, na Primorskem in v višjih legah pa precej jasno...«

Napoved, kakršne poslušamo iz dneva v dan, ni obetala kakšne »izredne« nedelje. Zjutraj je bila okrog Kranja megla, precej mrzlo je bilo, ceste so bile prazne in malce poledenele, noč se je zaspano umikala dnevu. Sonce, ki se je okrog osmih nizko na obzorju pokazalo iz megle, pa je bilo tako blizu, tako veliko in vabeče, ko da bi si ta dan rezerviralo samo za Gorenjsko. Greh bi bil, če bi tak začetek dneva razočaral.

Pretekla nedelja Gorenjcev in številnih turistov res ni razočarala. Prva zares prijazna, topla, sončna nedelja v letošnji »ta pravi« zimi je bila to. Nedelja, ko človek ne zdrži med štirimi stenami, razen če spi ali je bolan. Slovenci in turisti od drugod so jo izkoristili: izletni na Gorenjsko, po rnih cestiščih na bela smučišča, v naravo, na led, na zrak, na sonce...

Ko smo se peljali v Bohinj, je bila cesta še skoraj prazna. Prezgodaj je bilo še, vreme še ni prišlo s svojo pravo barvo na dan, ni se še vedelo dobro, ali bo sončno in toplo ali ne. Vijugasta in ozka cesta je bila zaradi umazanega snega ob straneh še ožja, cestišče pa na nekaterih krajih nevarno poledenelo. Spodaj, v dolini, je bilo še temno, skalna pobočja Pokljuke pa je že zlatilo sonce. Proti Bohinjski Bistrici, ko se dolina razširi, se megla še ni umaknila, umikala pa se je že sončnim žarkom.

Bohinj je bil še pust in zaspan, čeprav je sonce obetalo lep dan. Posamezni sprehajalci na cesti proti Stari Fužini, smučarji v parih, namenjeni verjetno na Vogel, zaledenelo, a prazno jezero, nasploh pa dolčas. »Na Voglu je premalo snega, zato ni smučarjev!« pripoveduje znanec iz Radovljice. »Na Voglu mora biti snega vsaj dva metra, da prekrije vse vrtače in skale, potem šele so dobra smučišča. Letos pa ni zapadlo toliko snega, potem pa ga je še veter precej razpihal, zato tudi smučarjev ni.

Z Voglom smo ga polomili, ogromne investicije niso bile dovolj premišljene. Kaj vse bi za tisti denar lahko imeli kje drugje, bližje cesti, nižje, na boljših smučiščih, kjer je pol metra snega za smučarje že več kot dovolj!«

Nazaj grede, ko je sonce že tako prijetno gredo, da sem v mislih že videl popke telesa na prisojnih pobočjih nad cesto, smo srečali nekaj več avtomobilov, vendar ni bilo nobene gneče. Verjetno izlet v Bohinj marsikdo opusti zaradi ceste, gotovo pa drži tudi tisto o Voglu...

Bled. Poplava, čeprav je jezero zamrznjeno. Poplava turistov, nedeljskih izletnikov, drsalcev, avtomobilov. Mravljišče ljudi in avtomobilov. Nedeljsko blejsko popoldne je bilo zares tako, kakršnega si ta znani turistični kraj pozimi lahko samo želi. Bled, pozimi navadno dolgočasen, ni bil v nedeljo popoldne prav nič manj živ kot poleti. Popoldne o na ledu kegljali, drsalce in sprehajalce bi človek še zlahka preštel, popoldne, po kosilu, pa je ledena ploskev postala mravljišče ljudi z drsalkami in brez njih. Čim bolj se je sonce spuščalo proti obzorju, več jih je bilo. Popoldne se je ogrelo in ljudje niso mogli zdržati doma.

Ne vem, koliko ljudi je bilo na jezeru. Prihajali so in odhajali. Drsalci so ostajali dlje, drugi so šli peš do otoka in nazaj ali pa niti ne, pač pa samo na kratek sprehod ob obali, previdno, da se ne bi udrlo ali da ne bi padli na gladki ploskvi, porisani z brazdami, ki jih puščajo drsalke. Gotovo je bilo hkrati tudi po 500 ali raje več ljudi na zaledeneli površini jezera. »Če vsak tehta samo 50 kilogramov,« sem ujel pogovor starejših izletnikov, ki so se obotavljali stopiti na jezero, »pa če jih je samo 500 — ampak stavim, da jih je več — potem je to 25 ton. Mejdudš, to je teža, če počti...« Pa so se potem le opogumili in šli med tiste, ki bi se kopal v ledeni vodi, če bi »počilo«, čeprav povsod, kjer je dostop na led urejen, piše »na lastno odgovornost«. Proti večeru, ko se je že zelo ogrelo, je led na nekaterih mestih ob obali že tako neprijetno, potuhnjeno pokal in toliko vode se je iz razpok že nabralo na njem, da nekateri tam res niso upali naprej.

Zaledenelo Blejsko jezero je raj za drsalce. Za tiste, ki se šele uče, in za tiste, ki že nekaj znajo, tudi kakšno preprosto figuro. Mamica in očka na sprehodu, hčerka in sin na drsalkah. Mamica in očka

nosita seveda tudi čevlje, plašč, torbico... Mamica z majhno hčerko v vozičku, očka na drsalkah. Fant in dekla na drsalkah — oba že kar virtuoza (saj zame, ki ne znam drsati). Fant uči deklo drsanja, prvi »koraki« so negotovi in tudi boleči (led je trd). Dva starejša para, krepko čez 50 let, na drsalkah — ni kaj reči, celo za roke se držita po dva in dva. Očka na drsalkah, na sankah — ki jih vleče za seboj — pa dva otroka in mamica. Pa spet mamica na drsalkah, na sankah pa vleče vso družino. Dekle pri osemnajstih na drsalkah, na vrvcu pa vleče manjše dekletce na kotalkah... Mozaik, tako pester, da ga ni mogoče dobro opisati. Videl sem tudi nekatero, ki so po ledu smučali, fanta, ki se je na otok peljal s kolesom, fante, ki so star, tapetiran fotelj opremili z drsalkami in se z njim podili po jezeru, najraje okrog deklet... pa še in še, da ne govorim o paleti barv čevljev, hlač, puloverjev, kap, suknjčev, vetrnih jopičev... Prava modna revija, brez katere danes na smučiščih in drsališčih ne gre!

Na otok sem šel peš, z drsajočimi koraki, in kar tujca sem se počutil med drsalci, ki so bolj ali manj elegantno švigali mimo mene. Ledena kristalasta ploskev je bila temna, razbrzdana od drsalk, ki so bolj ali manj elegantno švigali mimo mene. Ledena kristalasta ploskev je bila temna, razbrzdana od drsalk, na nekaterih krajih so bile dolge ponovno zamrzjene razpoke. Tam, kjer so led žagali, je bila ledna ploskev za kakšen centimeter višja, svetlejša in ne tako gladka. »Led zdaj žagajo z motornimi žagami,« mi je pozneje pravil 66-letni Franc Poličar, mizar iz Mlina. »Zdaj gre hitro, včasih pa so se dlje zamudili. Zagati pa ga je treba, kajti sicer bi porušil obalo. Saj veste, kajne, da voda pri zmrzovanju širi svojo prostornino,

razteza se! Posebno ob kopaljšču in drugje, kjer je obrežje urejeno, ga morajo vedno žagati.« Zanimalo me je, kakšna je debelina ledene proskve. »Zdaj ga je okrog 15 cm. Pa ne povsod. To je dovolj za vsako težo. Navadno ga je tja do 20 cm, redko pa do 30 cm. Če pa ga je le kakšnih 8 cm, je malo, nevarno. V Mlinem je led npr. debelejši kot okrog otoka ali pri hotelu Toplice, kjer je v e-lec.« Blejsko jezero navadno zamrzne kmalu po novem letu, redko pred novim letom. Stari ljudje pravijo, da je takrat, ko na ledu opazijo sledove lisice, led že tako debel in trden, da gre brez skrbi vsak čez jezero, tudi vprega. Drži pa ledena skorja navadno tja do srede februarja ali tudi dlje, odvisno od vremena; tudi prej se že lahko zmečča in stopi, če je dovolj toplo.

Proti večeru so ceste okupirale kolone vozil, ki so se vračala domov. Sončno januarsko nedeljsko popoldne je minilo. Miličniki skoraj niso mogli urejati prometa. »Ljudje so pancrili!« mi je pol za šalo pol za res rekel miličnik Lojze iz Kranja. Srečala sva se v Mlinem. Parkirni prostori niso občičeni, avtomobilov je bilo kot toče, pa so parkirali kar napol na cesti, da so se drugi komaj pridrenjali mimo.

Vsa Gorenjska je bila v nedeljo polna turistov, največ pa jih je bilo na Bledu in v Kranjski gori, na Vitrancu. Po telefonu sem zvedel, da je bilo na smučiščih na Vitrancu gotovo 3000 ljudi. »Če jih je veliko,« mi je pripovedovala uslužbenka žižnice, »jih je od 2000 do 2500. Toliko kot to nedeljo pa jih že dolgo ni bilo ali pa še nikoli!« Potem pa so še Španov vrh, Zelenica, Krvavec, Kranj (kjer so bili pod Šmarjetno smučarski skoki)...

Lepa zimska nedelja je minila. V tem mozaiku jo je samo majhen delček.

Andrej Triler

Mravljišče na ledeni ploskvi — Foto A. Triler

Občinsko pionirsko prvenstvo

V organizaciji občinske skupščine Jesenice in DPM je bilo v nedeljo na Blejski Dobravi občinsko prvenstvo pionirjev in pionirk v veleslalomu, smučarskih tekih in sankanju. Nastopilo je prek 200 tekmovalcev.

REZULTATI — veleslalom — st. pionirji: 1. Černe (T. Čufar, Jes.) 32,0, 2. Košir (Kr. gora) 32,2, 3. Bernik (Kr. gora) 32,9. **MI. pionirji:** 1. Debevc (Kr. gora) 29,8, 2. Bohinj (Žirovnica) 29,9, 3. Slula (Kr. gora) 30,0. **St. pionirke:** 1. Pečar (Kr. gora) 38,2, 2. Krušič (P. Voranc, Jes.) 39,4, 3. Prevč (P. Voranc, Jes.) 40,0. **MI. pionirke:** 1. Košir (Kr. gora) 29,2, 2. Kerec (P. Voranc, Jes.) 32,0, 3. Legat (Žirovnica) 50,6.

Smučarski teki — st. pionirji: 1. Trpin (P. Voranc, Jes.) 2:54,2, 2. Cuznar (Kr. gora) 3:08,6, 3. Zupančič (Žirovnica) 3:21,9. **MI. pionirji:** 1. Rožič (Kr. gora) 3:05,8, 2. Nemeč (Mojstrana) 3:08,0, 3. Grilec (T. Čufar, Jes.) 3:22,9. **St. pionirke:** 1. Picelj (Kr. gora) 3:18,9, 2. Kozelj (Žirovnica) 3:46,9. **MI. pionirke:** 1. Rožič (Kr. gora) 3:10,9, 2. Kovač (T. Čufar, Jes.) 3:15,2.

Sankanje — pionirji: 1-2. Rantre in Žanski (oba Mojstrana) 52,0, 3. Pašič (Koroška Bela) 52,1. **Pionirke:** 1. Medved 38,9, 2. Kušnik 41,2, 3. Gregorčič (vse P. Voranc Jesenice).

-dh

Nesreče preteklega tedna

Prejšnji teden je število prometnih nesreč na Gorenjskem močno naraslo. Od petka, 19. januarja, pa do torka, 23. januarja, se je pripetilo kar 23 nesreč. Pri tem sta bila dva potnika huje ranjena štirje pa laže, medtem ko je materialna škoda na avtomobilih precejšnja.

Petek je bil prvi »črni« dan za uporabnike gorenjskih cest. Tega dne se je pripetilo kar enajst prometnih nesreč, od tega pet težjih. Škode na avtomobilih je bilo za okoli 3 milijone starih dinarjev. Nekaj čez pol deveto zjutraj sta v Zabnici hudo trčila tovorni avtomobil KR 60-86, ki ga je vozil Jože Frelih in pa dostavni avtomobil LJ 326-86, voznik Ferdo Vidmar. Tovorni avtomobil je vozil iz Skofje Loke proti Kranju. Na mostu v Zabnici voznik ni upošteval prometnega znaka prednosti vozil iz nasprotni smeri. V tem trenutku je pripeljal dostavni avtomobil in trčil v tovornjak. Pri nesreči je bil Ferdo Vidmar hudo ranjen, škoda na avtomobilih pa znaša 4500 N din.

Umrli zaradi udarca s kolom

Nihče ni mislil, kdor je poslušal prerekanje med Francem Zalokarjem in sedemnajstletnim Jožetom J. v bifeju na Gorjah pri Bledu, da se bo vse skupaj tako tragično končalo. Franca Zalokarja starega 38 let so namreč hudo ranjenega našli v nedeljo zjutraj v Podhomu. Nekaj čez polnoč sta se Zalokar in Jože J. vračala proti domu. Jožetu se je jezila, zato je v bližini svojega doma izruval iz ograje kol in počakal na Zalokarja. Ko se je približal, ga je mahnil s kolom po glavi tako močno, da je Zalokar v bolnišnici še istega dne okoli 14. ure umrl.

L. M.

Na poledeneli Cesti JLA v Kranju je v petek dopoldne zaneslo v avtobus osebni avtomobil KR 127-28, ki ga je vozil Stanko Poločnik, roj. 1950. Pri srečanju z avtobusom je voznik osebnega avtomobila zaviral, tako da je zaradi poledenele ceste trčil v avtobus. Ranjen ni bil nihče, škode pa je za okoli 7500 N din.

Podobna nesreča se je pripetila tudi v Zabnici. Pri nesreči na poledeneli cesti je nastalo za okoli 5100 N din škode.

Zaradi goste megle in poledenele ceste se je v Suhi pri Skofji Loki pripetila nesreča, pri kateri je na srečo nastala samo velika materialna škoda. Tovorni avtomobil LJ 291-35, voznik Ante Samaja, je stal na mostu, kjer so razkladali sneg. Iz smeri Skofje Loke je v osebnem avtomobilu KR 112-47 pripeljal Janez Svoboda, ki je stoječi tovornjak nameraval prehiteti. Zaradi goste megle pa je prišlo do trčenja s tovornim avtomobilom LJ 376-8, voznik C. Florjančič. Pri trčenju je nastalo na vozilih za okoli 8800 N din škode.

Zaradi neprimerne hitrosti na poledeneli cesti v Nasovčah je avtomobil LJ 364-56, voznik Miha Horvat, zaneslo s ceste v drevo. Nesreča se je pripetila v nedeljo popoldne na cesti Kranj-Mengeš. Pri nesreči se je sopotnikova žena huje ranila, ranjena pa sta tudi voznikova otroka in sopotnik Hinišoglav Anastazija. Škode na vozilu je za okoli 4000 N din.

V ponedeljek je na cesti drugega reda v Bohinjski Bistrici avtobus LJ 366-93, voznik Andrej Velikanje, zapeljal s ceste v stanovanjsko hišo. Nesreča se je pripetila, ko sta se na nepreglednem ovinku srečavala avtobus in osebni avtomobil KR 47-49, ki ga je vozil Alojz Maver. Avtobus se je hotel trčenju izogniti, zato je zapeljal s ceste, pri tem pa je trčil v hišo. Škode je za približno 3000 N din.

L. M.

Na nedeljskih smučarskih skokih za pokal Kranja padci niso bili redki. Zaradi prekratkega izteka je tekmovanje na tej skakalnici precej nevarno. — Foto Perdan

Rešitev v zadnjem trenutku

V ponedeljek zjutraj 15. januarja, bi se lahko hoja Albina Dovžana po železniških tirih, ki vodijo iz jeseniške železarnice, kaj tragično končala. Rešitev je prišla res v zadnjem trenutku.

Tovorni vlak je odpeljal iz jeseniške železarnice trideset minut čez peto uro zjutraj. Lokomotiva je pred seboj potiskala samo dva vagona, namenjena na železniško postajo Jesenice. Na prednjo stopnico prvega vagona je stopil, kot to zahtevajo pravila, premikač Johan Andres. Med vožnjo mimo zgradbe glavne direkcije je premikač opazil, da nekdo hodi po tirih. Zapiskal je v opozorilo na svojo piščalko. Strojvodja je ravno tako dal zvočni signal, vendar je vse tako kazalo, da pešec zaradi zaničnosti ni slišal ničesar. Vse osebje na vlaku je bilo sicer prepričano, da bo pešec še pravočasno stopil s tirov,

saj so ga dovolj glasno opozarjali.

Vlak je vozil mimo plavžev; tu je vedno velik hrup, tako da zaradi tega pešec — to je bil Albin Dovžan — verjetno ni slišal vlaka in opozorilnih klicev. Strojvodja je začel zavirati, vendar vlaka ni mogel pravočasno ustaviti. Če ne bi bil premikač Andres v tem trenutku pokazal veliko prisebnosti, bi se vse skupaj zelo tragično končalo. Ko je vlak pripeljal do Albina Dovžana, se je Johan Andres odgnal ter ga pačnil s tirov, da je zadel v sneg. Zgodilo se mu ni nič. Andres pa je pri skoku s stegnom in kolkom udaril v kotno železo vagona. Kasneje ga je pregledal zdravnik ter mu predpisal bolezenski dopust.

Zaradi požrtvovalnega dejanja so Johana Andresa v kolektivu javno pohvalili, saj je glede na lastno varnost rešil življenje sodelavcu. B. B.

Lepa in nesrečna nedelja

Minulo nedeljo je lepo in toplo vreme marsikoga zvalo na izlet. Se posebej pa so ta dan izkoristili smučarji. Prireditelji raznih prireditev, turistični delavci in drugi ne pomnijo takšnega obiska. Skoraj vse gorenjske žičnice in vlečnice so bile v nedeljo zasedene. Prav tako je bilo vse polno smučarjev tudi na smučarskih terenih — tako v Kranjski gori, na Jezerskem, Krvavcu, Joštu itd.

Žal pa se je za nekatere izlet oziroma smučanje in hkrati prvi dan zimskih počitnic tragično končal. V zdravstvenem domu v Kranju smo izvedeli od zdravnika, ki je bil v nedeljo dežuren, da je bilo v kranjski občini zaradi smučanja enajst lažjih in težjih zlomov. Podobno je bilo tudi v zgornjem koncu Gorenjske. Dežurni zdravnik v jeseniški bolnišnici nam je povedal, da je bilo v soboto

in nedeljo v tem delu okrog 12 zlomov.

Značilno za ta, tudi po številu nesreč, rekorden dan je, da je bilo največ nesreč prav popoldne. Oba zdravnikova menita, da je za prenekaterega nevarnega smučarja pozno popoldansko smučanje lahko usodno. Po večurnem smučanju namreč postane telo utrujeno, zato je na videz že nedolžen padelec lahko usoden in majhna strmina nevarna.

A. Z.

F. Hafner v reprezentanci

V sklopu priprav najboljših jugoslovanskih mladincev-srednjeprogashev v Ulcinju so v petek, 19. januarja izvedli tudi izbirne tekme za sestavo mladinske reprezentance, ki bo 11. februarja na

stopila na mednarodnem krosu Satus v Ženevi. S tretjim mestom si je priboril vižo za odhod v Svico tudi član Triglava Franci Hafner. Ekipa bo odpotovala iz Beograda 8. februarja.

M. K.

Kino

Jesenice RADIO

24. januarja amer. barv. film TRIJE NA KAVČU

Jesenice PLAVZ

24. januarja amer. film POROČNIK INDIJSKE BRIGADE

25. januarja egipt. film GREH

26. januarja egipt. film GREH

Dovje-Mojstrana

25. januarja nemški barv. CS film SINOVI VELIKEGA MEDVEDA

Kranjska gora

25. januarja amer. barv. film TRIJE NA KAVČU

26. januarja nem. barv. CS film SINOVI VELIKEGA MEDVEDA

Skofja Loka SORA

24. januarja nem. barv. CS film ČRNI PANTER ob 18. in 20. uri

25. januarja ital. barv. CS film SINOVI TARAS BULJBE ob 18. in 20. uri

26. januarja ital. barv. CS film SINOVI TARAS BULJBE ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

24. januarja amer. grški film GRK ZORBA ob 20. uri

25. januarja amer. grški film GRK ZORBA ob 17.15 in 20. uri

ZIMSKA RAZPRODAJA

OD 22. JANUARJA DO 10. FEBRUARJA 1968

30—40 % cenejša emajlirana posoda za plin in elektriko,

20—30 % cenejše termovke, čajne aluminijaste ročke,

20 % cenejša posoda iz jenskega stekla in druga steklena posoda,

30 % cenejša gospodinjska darila in gospodinjski pripomočki

POD CENO — SKORAJ ZASTONJ — PRODAJAMO PO LASTNIH CENAH

Sani za velike in male, čistilci za sneg, snežne lopate,

snežna strugala, ročno orodje in snežne verige za vsa vozila.

20—30 % cenejše bodo peči na olje in peči za trda goriva.

POMAGAMO VAM STEDITI — ZATO SE VAM SPLACA DOLGA POT.

Eisenhof

Arnoldstein — Villach — Radenthein

Prodajam

Prodajam prevozno krožno ZAGO z diesel motorjem, primerno za obrt, žaganje drv. Meglič Andrej, Slap 25, Tržič 278

Prodajam AVTO fiat 500 Bianchina z rezervnimi deli. Gorenjesavska 35, Kranj 279

Elita obiščite
SALON MODE
KRAJN BLED

Prodajam 1000 kg drobnega KROMPIRJA. Žabnica 27 280

Prodajam dobro ohranjen TELEVIZOR RIZ 59, letnik 1965 s STABILIZATORJEM in ANTENO za 1900 N din. Gantar Frančiška, Cegelnica 20, Naklo 281

Ugodno prodajam odlično ZAGO Partner. Zbilje 43, Medvođe 282

Prodajam SEME črne detelje. Zg. Brnik 44, Cerklje 283

Prodajam PRAŠICA za zakol. Sp. Bela 3, Preddvor 284

Prodajam SLAMOREZNIČO. Sp. Duplje 53 285

Prodajam 9 tednov stare PRAŠICE in 100 kg težkega PRAŠICE za zakol. Zupan Anica, Bistrica 59, Tržič 286

Prodajam novo čelno KOSO-priključek k enosmernemu traktorju, primeren za vse tipe PASQUALI. Sirina grebena

127 cm. Naslov v oglasnem oddelku 287

Prodajam KRAVO po teletu ali zamenjam za KONJA. Ziganja vas 32, Križe 288

Prodajam SALONIT PLOŠČE-120 x 102 cm. Tatinc 6, Preddvor 289

Prodajam VOLA, vajevožnje. Zg. Besnica 78 290

Prodajam HISICO — enostanovanjsko — v Vodichah pri Ljubljani, v dobrem stanju, takoj vseljiva, cena 2.300.000 S din. Ropret Marija, Dvorje 51, Cerklje na Gorenjskem 291

Prodajam KRAVO, dobro mlekaričo. Ovsišče 21, Podnart 208

Prodajam KONJA, 600 kg težkega, sposoben za vsako delo. Pševo 6, Besnica 215

Ostalo

Pri zahvali PESTAR je izostalo zahvalujemo se tudi g. župniku BLAJU.

TRGOVINA ŠIPAD-nebotičnik Kranj zaposli takoj kvalificiranega ali nekvalificiranega MIZARJA 253

Našla sem ŽENSKO KOLO. Kocjančič, Britof-gostilna 292

Za večjo SOBO s posebnim vhomom ali ENOSOBNO stanovanje z odločbo v mestu dam visoko nagrado. Stanarino plačam takoj za več let naprej. Skenderovič Aco, avtoprevoznik-Jesenice, C. 1. maja 25 293

Iščem dobrega INSTRUKTORJA za matematiko, 8 razred os. šole. Kranj, Ul. M. Pijade 5/stan. 17 294

FANTU ali DEKLETU dam hrano in stanovanje za pomoč na kmetiji. Naslov v oglasnem oddelku 295

Dekle, staro od 30—35 let, ki ima veselje do živali in samostojnega gospodinjstva se lahko takoj seznanji z FANTOM, ki ima lep miren dom. Ponudbe poslati pod »DOM« 296

V valilnici v Naklem pri Kranju si v predsezoni do 1. aprila pri nabavi vsaj 100 enodnevnih piščancev lahko zagotovite 10 % popusta, če jih naročite vsaj mesec dni naprej. Če naročite več kot 20 piščancev, jih pošljemo po železnici.

KOMPAS KRAJN

prireja

POTOVANJA

od 8. II. do 18. II. 1968
vsak dan CELODNEVNI IZLET
NA DRŠALNO REVIJO
V CELOVEC PREK TRBIZA

Še vedno pa organizira vsak petek ob 14.30 izlete v Trbiž, po stari ceni. Cene konkurenčne.

SLOVENIJA AVTO

Ljubljana, Prešernova c. 40

razglašča

prosto delovno mesto

prodajalca

trgovine na veliko in malo na Jesenicah

Pogoj: prodajalec v trgovini

Interesenti naj pošljejo svoje ponudbe s kratkim življenjepišom, podatki o dosedanjih zaposlitvah in dokazili o šolski oz. strokovni izobrazbi do 31. januarja 1968 splošnemu sektorju podjetja, Ljubljana, Prešernova c. 40

VELIKA IN POPOLNA

RAZPRODAJA

VILLACH - BELJAK

V TRGOVSKI HIŠI

SAMONIG

AM SAMONIG - ECK

NOV ZACETNIŠKI
PLESNI TEČAJ
OB NEDELJAH

Plesna šola Kranj organizira ob nedeljah od 9. do 12. ure nov začetniški plesni tečaj za vse tiste, ki se med tednom ne morejo udeleževati naših drugih plesnih tečajev. Začetek 21. januarja. Vpisovanje vsak dan od 18.30 do 20.30 v Delavskem domu v Kranju, vhod 4/I. Zveze z avtobusi ugodne! Plesalke imajo prost vstop in vladno vabljenje!

naročite GLAS

Naročnina po stari ceni

dve veliki žrebanji

KRAJN, TRG REVOLUCIJE 1

12 N DIN ZA POL LETA, TUJINA 20 N DIN
24 N DIN ZA CELO LETO, TUJINA 40 N DIN

ZA VSE NAROČNIKE V MAJU IN SEPTEMBRU,
LE DA STE PORAVNALI POLLETNO NAROČNINO.
ČAKA VAS PRESENEČENJE!

GLASILO SZDL ZA GORENJSKO

berite GLAS

Beležka Športna publika?

Ob vznožju 45-metrске skakalnice na Gorenji Savi se je v nedeljo zbralo precej ljudi da bi gledali tekmovalce skakalcev za pokal mesta Kranja. Organizacija tekmovalca je bila vzorna. Organizatorju bi lahko zamerili le precej leden in valovit iztek. Najbrž je prav zaradi tega nekaj tekmovalcev prav grdo padlo. Seveda nimam namena kriviti organizatorja za nekatere hude padce, to se dogaja na vseh tekmovalnih.

Hotela sem le napisati besedo, dve o naši športni publiki. Športni samo toliko, ker gleda športno tekmovalce. Pridevnik športne uporabljamo tudi v drugem pomenu besede — kot plemenit, zadržan ali bodrilen čenos — v tem primeru publike — do tekmovalcev. Nedeljska publika ob vznožju gorenjesavske skakalnice pa je bila vse prej kot športna. Kadar je skakalca na izteku zaneslo in je izgubil ravnotežje, se je večina smejala. Hujši je bil padec, bolj je bilo smešno. Posebno še, če je tekmovalca vrglo čez rob izteka na strmino ob cesti. Smeh se je slišal tudi ob padcu, ko si je eden izmed tekmovalcev, kot se je pozneje izkazalo, zlomil nogo. Smeh se je slišal, ko je neki mlad tekmovalec padel tako hudo, da mu je postalo slabo.

Res nas včasih posili smeh, če kdo prav smešno pade na bananinem olupku. Pri vseh teh nevarnih padcih pa ni bilo prav nič smešnega. Pri vsem tem pa je čudno ali žalostno, kakor kdo vzame, da gledalci niso s poklanjem prav nič nagradili skakalcev. Ko je Marjan Pečar pri poskusnem skoku pristal na 43 metrih, je poskalo samo kakih deset fantov. Pri tem bi si moral biti prav vsakdo na jasnem, da je pravo junaštvo že sam spust prek skakalnice. Če bi bilo po moje, bi morali čestitati vsem, posebno še mlajšim mladincem, saj so bili nekateri stari samo dvanajst let. Na žalost se na manjših skakalnicah, kot so morda nekateri pričakovali, pač ne da dosežati planiških rekordov.

L. M.

Pregledni kros

Prek 30 atletov in atletinj kranjskega Triglava se je v nedeljo dopoldne udeležilo prvega preglednega klubskega kroga. Mraz in ledena progla sta precej ovirala nastopajoče, tako da tudi padcev ni manjkalo. Zanimivo je, da so se letos prebili v ospredje nekateri tokači, ki so lansko sezono spadali šele v drugo garnituro. Nastopili so skoraj vsi, ki redno trenirajo: pri mladincih sta bila odsot-

Kranjčani v najtežji skupini

Precej upanja na uspeh — Težave zaradi pomanjkanja denarja

Dve leti, odkar poteka tekmovalstvo za donavski pokal v kegljanju, se Jugoslovani tega niso udeležili. Zato je kegljaški klub Triglav večkrat posredoval, da bi se tudi naša država udeležila tega ali podobnih tekmovalj. Kaže, da so kranjski kegljači končno uspeli s svojimi prošnjami in predlogi. Pred dnevi so namreč dobili sporočilo od kegljaške zveze, da bo letos naša država sodelovala v tekmovalstvu za evropski pokal državnih prvakov v kegljanju.

To tekmovalstvo bo letos prvič, razpisala pa ga je mednarodna federacija FIA (Federation internationale des Quilleurs). Našo državo bodo na tem tekmovalstvu zastopali kegljači kegljaškega kluba Triglav, ki so bili že šestkrat državni prvaki.

V tekmovalstvu bo nastopilo 11 držav, ki so razdeljene v tri skupine.

Tako so v prvi skupini Avstrija, Madžarska in Čehoslovaška, v drugi Vzhodna Nemčija, Jugoslavija in Rumunija in v tretji Zahodna Nemčija, Francija, Švica in Italija. Letos se bo začelo najprej tekmovalstvo v skupinah, prihodnje leto spomladi pa se bodo srečali prvaki skupin.

Kranjski kegljači bodo tako trikrat tekmovali. Enkrat se bodo z drugimi člani skupine pomerili v Kranju, potem pa še na kegljišču državnega prvaka Vzhodne Nemčije in Rumunije. V kranjskem klubu pravijo, da so sicer v najmočnejši skupini, da pa vseeno upajo na dober uspeh.

Ker pa dosednji podatki kažejo, da bo to tekmovalstvo precej drago (dvakrat potovanje v tujino, doma pa morajo preskrbeti prenočišče in hrano tekmovalcem Vzhodne Nemčije in Rumunije), so v kegljaškem klubu precej zaskrbljeni. Pravijo, da klub sam ne bo zmogel tolikšnih stroškov. Zato so že sklenili, da bodo za pomoč zaprosili delovne organizacije v občini.

Najbrž bi bilo res škoda, da bi Kranjčani, ki so bili že šestkrat državni prvaki, morali prav zaradi prevelikih stroškov odstopiti oz. prepustiti sodelovanje drugouvrščenemu moštvu Jesenic. Konec koncev so bili ravno oni tisti, ki so s prošnjami in posredovanjem uspeli, da bodo sedaj tudi kegljači naše države nastopili v tem tekmovalstvu. Zato bi bilo prav, da bi jih pri organizaciji oz. sodelovanju res podprli, posebno še, ker je med člani kranjskega kegljaškega kluba tudi precej članov kranjskih delovnih organizacij.

V okviru tega tekmovalstva pa je tokrat razpisano tudi tekmovalstvo za evropski pokal za mladince in ženske. Na teh dveh tekmovaljih bodo po dosednjih podatkih nastopile iz naše države samo kegljaške reprezentance. Tekmovalstvo za evropski pokal bo v prihodnje vsako leto. Tako bo drugo leto sodeloval v tem tekmovalstvu letošnji državni prvak. Hkrati pa bo še vedno potekalo tekmovalstvo za donavski pokal, v katerem zaenkrat tekmujejo Avstrija, Madžarska in Češkoslovaška. A. Z.

Veleslalom Prvi Žakelj

Na 900 metrov dolgi progi s 300 m višinske razlike in 22 vratci je bilo v nedeljo na Goropekah nad Žirni meddruštveno tekmovalstvo v veleslalomu. Nastopilo je 120 tekmovalcev iz 11 klubov.

Zmagovalci — člani: Žakelj (Alpina), st. mladinci — Deželak (Transturist), ml. mladinci — Jurjevčič (Tržič), ml. mladinke — Krmelj (Tržič).

Slalom Zmaga Jakopiča

Smučarski klub Jesenice je v nedeljo na smučiščih na Crnem vrhu nad Jesenicami priredil meddruštveno tekmovalstvo v slalomu. Nastopilo je 100 tekmovalcev. Pri članih je bil najboljši domačin olimpijski reprezentant za Grenoble Blaž Jakopič.

REZULTATI — člani: 1. Jakopič (Jesenice) 83,9, 2. Klemenčič (Tržič) 91,3, 3. Šmitek (Jesenice) 92,4. Mladinci: 1. Leben (Trig. Kranj) 110,4, 2. Zaletel 118,3, 3. Meglič 121,0, 4. Šober (vsi Tržič) 138,8. Mladinke: 1. Medja (Trig. Kranj) 155,6.

-h

Zimsko-športne igre Gorenjski tisk tretji

Pri Celjski koči so bile 20. in 21. januarja XV. zimsko-športne igre grafičnih delavcev iz vse Slovenije. Prvi dan so tekmovali v veleslalomu, drugi dan pa v tekih. Tekmovalstvo so se udeležili tudi iz Gorenjkega tiska in se v veleslalomu uvrstili na naslednja mesta: 1. Janez Šumi, 3. Jelko Krašovec, 27. Marjan Ajdovec in 29. Franc Krelj. V drugih disciplinah niso tekmovali. Končni vrstni red: 1. Delo, 2. Celjski tisk, 3. Gorenjski tisk itd. Z. U.

Rokomet Zimsko prvenstvo

V nedeljo se je v Ljubljani v dvorani Tivoli začelo letošnje zimsko rokometno prvenstvo Slovenije, na katerem nastopata tudi gorenjska predstavnik Kranj in TVD Partizan Tržič. Na sporedu so bile tekme samo A — skupine.

REZULTATI: Kranj : Ormož 12:9 (5:3), Piran : Kranj 11:9 (4:5), Tržič : Ribnica 21:11 (8:5), Branik : Tržič 12:21 (8:10) in Tržič : Kranj 22:10 (10:8).

Pokal za Kranjčane

Okoli 90 tekmovalcev iz 15 klubov je v nedeljo nastopilo na tradicionalnem tekmovalstvu v smučarskih skokih za pokal Kranja na 45-metrski skakalnici na Gorenji Savi. Po dveletnem odmoru, ko ni bilo na tej napravi zaradi slabih zim nobene tekme, se je v nedeljo zbralo rekordno število tekmovalcev med njimi vsi najboljši, razen četverice olimpijcev, ki so tekmovali to nedeljo v

Nemčiji. Startala pa je tudi domala vsa državna mladinska reprezentanca, tako da je bila prireditev tudi kvaliteto dobro zasledena. Izmed tujcev so nastopili Avstrijci, odlična ekipa najmočnejšega

Klemen Kobal

na le Bernard Šraj in Franci Hafner, ki sta na zveznih pripravah v Ulcinju.

REZULTATI — tehnične discipline (2200 m): Kaštivnik 8:00,8, Milek 8:27,6, Lapanja 8:29,1; mladinke (900 m): Cesen 5:07,8, Trček 5:09,6, Kovčič 5:10,5, srednjeprogasi — pionirji (900 m): Vognuti 4:21,2, Nosan 4:31,1, Fartek 5:20,1; mladinci (4400 m): Hočvar 15:57,6, Tepina 15:04,8, Kuhar 16:09,5. M. K.

koroškega smučarskega kluba Zahomca.

Ekipni prehodni pokal občinske konference SZDL Kranj je osvojila ekipa domačega Triglava pred Jesenicami in ljubljansko Enotnostjo. To je vsekakor velik uspeh kranjskih skakalcev, saj jim je uspelo premagati najmočnejši skakalni kolektiv v državi — Jesenice. Prireditve je zelo dobro uspela in si jo je ogledalo več kot 1500 gledalcev.

REZULTATI: člani — 1. Dolhar (E) 220,9 (42,5 41), 2. Pečar (Jes.) 202,8 (42,5 42), 3. Koprivšek (E) 201,5 (40,5 39,5), uvrstitve Gorenjcev : 4. Bizjak (TR), 6. Gros (Tr), 7. Dovžan (JLA), 8. Bukovnik, 9. Konc (oba Tr), 10. Doda (Jes), 12. Gorjanc (Tr), 13. Krznarič (Jes), 14. Bogataj (JLA) itd. starejši mladinci: 1. Krznarič 200,0 (39,38,5), 2. Pagon 199,6 (39,5,39,5) 3. Demšar (vsi Jes) 188,7 (39,5,38,5) — ostale uvrstitve Gorenjcev: 5. Butalič, 6. Bečan (oba Tr), 7. Zupan (Jes) 8. P. Finžgar (Rad), 9. Vovk (Jes), 10. Faganel (Podnart), 12. Potoč-

nik, 13. Križnar (oba Tr), 14. Pajntar (Tržič), 15. Sušnik (Jes) itd. — mlajši mladinci: 1. Kobal 196,3 (39,38) 2. F. Mesec (oba Tr) 183,8 (37,5,37), 3. Schnabl (Avst) 178,0 (37,35,5) — ostale uvrstitve Gorenjcev: 7. Grosar (Tr), 8. Sušnik 9. Cuznar, 11. Hlebanja (vsi Jes.), 12. Norčič, 13. Kapušin (oba Tr) itd.

J. Javornik

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnina: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števk 0,40 N din — Inozemstvo 40,00 N din. — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 20% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.